

LETO XXIII. Stev. 247
IZDAJA IN TISKA
CASOPISNO ZALOŽNIŠKO
PODJETJE
"LJUDSKA PRAVICA"
DIREKTOR PODJETJA
LEV MODIC
GLAVNI IN ODGOVORNI
UREDNIK
IVAN ŠINKOVEC
Leta izhaja vsak dan razen
petka - Cena 10 dinarjev

Ljudska PRAVICA

"LJUDSKA PRAVICA"
USTANOVLJENA 4. OKTOBRA
1934 - MED NARODNOSVO-
BODILNO BORBO JE IZHA-
JALA KOT DNEVNIK IN
TEDNIK - OD OSVOBODITVE
DO 1. JULIJA 1981 KOT DNEV-
NIK, NATO PA KOT TEDNIK
- OD 1. JUNIJA 1983 IZHAJA
V REDAKCIJSKI POVEZANO-
STI Z "BORBO".

OB VOLITVAH

Priloge za občinske volitve se zaključujejo. Nekatere značilnosti, ki se kažejo v dosedanjih, izredno žibih in pestrih volilnih pripravah, dokazujejo, da se državljanji in volivci pravilno zavedajo izrednega pomena teh občinskih volitev. Te značilnosti so predosem v izredno sproščeni in demokratični vzdušju, v katerem je bilo na stotine predvolilnih zborovanj in sestankov zborov volivcev. Ta sproščenost, demokratičnost in aktivno sodelovanje državljanov na zborih volivcev, ki se je kazala pri obravnavi vseh vprašanj - od postavljanja kandidatov do kritike sedanjega dela občine ali drugih organov oblasti in posameznikov - dokazuje, da je naš demokratični in socialistični razvoj dobil že izredno globoke korenine med širokimi ljudskimi množicami. Socialistični odnosi, zato niso več samo politično geslo ali perspektiva, ampak stvarnost, ki postaja predladujoč činitelj tako po vsebini kakor tudi po obliki na oseh področjih našega javnega življenja.

Kdor a tem dejstvom ne razume, ga ne vidi ali ne čuti ter hoče v javnem in političnem življenju nastopati na star način, bo takoj doživel razočaranje in neuspeh. Tudi takih razočaranj in neuspehov je nekaj bilo v dosedanjih volilnih pripravah in verjetno jih bo za nekatere nekaj tudi pri objavi volilnih rezultatov. Vsi taki primeri samo potrjujejo, da se državljanji čedalje bolj zavedajo svojih pravic in dolžnosti. Pravilno razumejo in poudarjajo pravice, možnosti in dolžnosti pa je danes eden prvih pogojev, brez katerega si je težavno predstavljati uspešno delo komun, njenih družbenih organov in posameznih državljanov. Dosedanje volilne priprave, kakor tudi same volitve pa v tem pogledu predstavlja množično šolo državljanov in pomenijo pomemben vzgojni pripravek k oblikovanju socialistične zavesti našega delovnega človeka.

Nad sto tisoč ljudi je sodelovalo na predvolilnih sestankih in zborovanjih, danes pa bo več milijonov volivcev v Sloveniji, na Hrvaškem in Makedoniji izvolilo odbornike za občinske zore

PREKINITEV DIPLOMATSKIH STIKOV MED ZAHODNO NEMCIJO IN NAŠO DEŽELO SVOJEVOLJNI UKREP nasproti naši konstruktivni in miroljubni politiki

Bonn, 19. oktobra. Zahodna Nemčija je prekinila diplomatske stike z Jugoslavijo. To je danes ob 11. zahodnonemški tiskovni konferenci uradno sporočil dosedanji veleposlanik Dušan Kveder, katerega je povabil na sestanek, da bi mu izročil noto o prekinitvi. Dosedanji jugoslovanski veleposlanik je ob tej priložnosti prebral svoj odgovor na to noto, ki je še enkrat potrdila dosedanje teze zahodnonemške vlade o tem, da je edina zakonita predstavništva vsega nemškega naroda. Opozoril je Brentana na daljnosežne posledice svojevoljnega in nesmiselnega ukrepa bonnske vlade.

Pri Brentanu se je mudil veleposlanik Kveder pol ure. Ko je odhajal iz njegovega kabineta, ga je takoj obkolila skupina domačih in tujih novinarjev, fotoreporterjev ter televizijskih in filmskih snemalcev. Novinarji so ga prosili, naj jih seznani s svojim razgovorom z Brentanom in s stališčem jugoslovanske vlade.

Drugič v zadnjih dveh desetletjih

Sestanek se je začel kmalu potem in udeležilo se ga je mnogo domačih in tujih novinarjev, akreditiranih v Bonnu. Veleposlanik Kveder je najprej prebral svoj osebni odgovor na zahodnonemško noto o prekinitvi stikov. Ze začetek tega besedila je napravil na navzočih globok vtis, da je v dvorani kar zvršalo.

»Se enkrat v naši novejši zgodovini je nemška vlada prekinila stike z Beogradom. Tokrat s Federativno ljudsko republiko Jugoslavijo, ki jo napada in eno

stila vse bivše nemške vojne ujetnike, med njimi celo velike zločince, bila je celo med prvimi, ki je navezala diplomatske stike z vlado Zvezne republike Nemčije.

Potem je Kveder opozoril novinarske predstavnike zahodne in svetovne javnosti na dejstva, ki jih, mimogrede rečeno, dostikrat kaj lahko pozabljajo. Veleposlanik je opozoril na konstruktivnost in miroljubni značaj jugoslovanskega sklepa o pripoznanju DR Nemčije in na hude posledice samovoljnega in nesposobnega ukrepa bonnske vlade.

Francoski veleposlanik zastopa bonnske interese

Beograd, 19. okt. (Tanjug). - Odpravnik poslov zahodnonemškega veleposlaništva v Beogradu Herbert Müller Rossach je bil danes pri državnem podsekretarju za zunanje zadeve dr. Alešu Beblerju in mu je izročil kopijo note o prekinitvi diplomatskih odnosov med Zahodno Nemčijo in našo deželo, ki jo je davi minister Brentano izročil našemu veleposlaniku v Bonnu Dušanu Kvedru.

Tudi francoski veleposlanik v Beogradu Vincent Broustré je bil danes dopoldne pri državnem podsekretarju za zunanje zadeve dr. Alešu Beblerju. Obvestil ga je, da je bilo Franciji zaupano, da zastopa koristi Zahodne Nemčije v Jugoslaviji.

Trgovinski sporazum z Demokratično republiko Nemčijo

Dogovorjen trgovinski promet blaga za skupnih 48 milijonov dolarjev

Beograd, 19. okt. (Tanjug). V Beogradu sta bila danes podpisana sporazum o trgovinski menjavi blaga in sporazum o plačilnem prometu med Jugoslavijo in DR Nemčijo za leto 1958. V imenu jugoslovanske vlade je sporazuma podpisal državni podsekretar v Komiteju za zunanjo trgovino Ivica Grgić, v imenu vlade DR Nemčije pa je sporazum o trgovinski menjavi blaga podpisala namestnica ministra za trgovino Eleonora Steimer, sporazum o plačilnem prometu pa o polnoomočenec vlade DR Nemčije Hans Petzold. Pogodbenjstva z delegacijo DR Nemčije so bila v Beogradu od 4. do 19. oktobra.

Po podpisu sporazuma je bilo objavljeno, da so trgovinska pogajanja med vladama FLRJ in DR Nemčije potekala v prijateljskem vzdušju in da je bila dogovorjena menjava blaga v letu 1958 v znesku 24 milijonov dolarjev za vsako stran. Po dogovorjenih blagovnih seznamih bo Jugoslavija dobavljala kalijev sulfat, sol in amonijev sulfat (za več kot 4 milijone), kemične surovine in proizvode kemične industrije (za 1,7 milijona), nadalje kmetijske

in tiskarske stroje, stroje za obdelavo lesa, orodne stroje, stroje za tekstilno, čevljarstvo in usnjeno industrijo, kakor tudi drugo opremo, rezervne dele in pribor (skupno za 5 milijonov dolarjev). Dogovorjeno je, da bo uvoz blaga za široko potrošnjo iz DR Nemčije dosegel vrednost 4,2 milijona dolarjev, razen tega pa še, da bo Jugoslavija uvažala iz DR Nemčije orodje vseh vrst, stroje za varjenje in rezanje, pisarniške stroje, proizvode elektroindustrije ter laboratorijsko, tehnično in optično steklo.

Vukmanović pri Naserju

Kairo, 19. okt. (Tanjug). Podpredsednik Zveznega izvršnega sveta Svetozar Vukmanović se je sinoči štiri ure razgovarjal s predsednikom Naserjem, na večerji in po njej, ki mu jo je predredil egiptovski predsednik v svoji rezidenčni Barazu nedaleč od Kaira. V razgovoru sta sodelovala vršilec dolžnosti zunanjega ministra Ali Sabri in veleposlanik Josip Djerđa.

Oba državnika sta obravnavala predvsem gospodarsko problematiko azijskih in afriških dežel ter pereči položaj na Bliznjem vzhodu. Razgovor se je nanašal tudi na vprašanja nadaljnje sodelovanja Jugoslavije in Egipta, zlasti gospodarskega.

Danes dopoldne so si Svetozar Vukmanović, dr. Vladimir Velebit in Vojin Gušina ogledali stari del Kaira, slovito srednjeveško trdnjavo in grič Mukatam, na katerem grade novo kairsko četrt.

Prijateljska pot Jutri odpotuje Edvard Kardelj v Grčijo na uradni obisk

Beograd, 19. okt. (Tanjug). - Podpredsednik Zveznega izvršnega sveta Edvard Kardelj bo v ponedeljek jutraj odpotoval v Grčijo na uradni prijateljski obisk, ki bo trajal tri dni. S tem se bo odzval povabilu grške vlade. Podpredsednik Kardelj bodo v Atenah, kamor bo prispel v ponedeljek dopoldne, izkazali visoke časti.

Obisk podpredsednika Kardelja v Grčiji bo nova priložnost za izmenjavo gledišč državnikov obeh prijateljskih dežel o vprašanjih, ki zanimajo njuni vladi kakor tudi o drugih mednarod-

nih političnih dogodkih. Razgovori med državniki obeh dežel se bodo začeli v torek.

Na poti v Grčijo bodo podpredsednik Kardelj spremljali njegova soproga, državni podsekretar za zunanje zadeve dr. Mladen Iveković, državni podsekretar pri Zveznem izvršnem svetu dr. Anton Vratuša in svetnik v državnem sekretariatu za zunanje zadeve Džagomir Petrović.

Po uradnem delu obiska bodo Edvard Kardelj in ostali člani njegovega spremstva prebili nekaj dni v zgodovinskih krajih Grčije.

Dr. Pavle Gregorič odlikovan z Redom junaka socialističnega dela

Beograd, 19. okt. (Tanjug). - Predsednik republike Josip Broz Tito je odlikoval z Redom junaka socialističnega dela dr. Pavla Gre-

goriča ob njegovem 65. rojstnem dnevu in 40-letnici revolucionarnega dela za izredne zasluge, ki si jih je pridobil v socialistični izgradnji FLRJ.

Dr. Pavle Gregorič, član ZIS in predsednik njegovega odbora za ljudsko zdravje, se je rodil 15. oktobra 1892 v Zlataru na Hrvaškem. Dobil je medicinski fakulteto v Zagrebu in se specializiral v preventivni medicini v Gradcu in Baltimoru. Član Komunistične partije je od leta 1921 in zaradi revolucionarnega dela je bil večkrat aretiran. Leta 1931 so ga aretirali in obsodili na dve leti strogega zapora, leta 1934 pa je bil v kazni v Kletu. Med obsojen se na dve leti težje ječe. Leta 1936 je postal član CK KP Hrvatske. Od takrat do začetka vojne so ga pogosto aretirali in obsodili.

Leta 1945 je postal Pavle Gregorič član prve povojne vlade kot minister za Hrvatsko, od leta 1948 do imenovanja za jugoslovanskega poslanika v Rimu januarja 1953 pa je vodil kot minister zvezne vlade resor ljudskega zdravja in socialne politike. Po vrnitvi iz Rima je bil znova izvoljen za poslanca Zvezne ljudske skupščine in člana ZIS.

Za svoje zasluge v narodnoosvobodilni vojni je bil odlikovan z najvišjimi odlikovanji. Sodeloval je tudi v veliki Oktobarski revoluciji, ki ga je s skupino jugoslovanskih vojakov v Kijevu. Ti jugoslovani so v Kijevu formirali bataljon in se v začetku zime pridružili boljševikom, potem pa so se borili v raznih krajih Rusije. Iz Sovjetske zveze se je Pavle Gregorič vrnil leta 1921.

VREMENSKA NAPOVED

za nedeljo, 20. oktobra
Precej oblačno. Proti večeru se bo oblačnost postopoma povečala do pretežno oblačnosti. Nekaj padavin. Temperaturna povišja od 8 do 16, v Prilozu 14, najvišja dnevna do 20° C.

Podprimo na volitvah tiste kandidate, ki so s svojim dosedanjim delom in prizadevanjem dali najboljše jamstvo, da se bodo občine razvijale v okviru naših splošnih interesov in interesov posameznika!
(Iz proglasa SZDL Jugoslavije)

OBVOLITVAH

(Nadaljevanje s 1. strani)

obdore, niso majhne in tudi ne lahke. Danes lahko vidi vsak človek, da bo nadaljnji razvoj komunalnega in tudi gospodarskega sistema v mnogočem odvisen od konkretnega dela, sposobnosti, aktivnosti in znanja posameznih občinskih ljudskih odborov in njihovih družbenih organov.

Dosedanje praktično delo kaže, da se samo s splošnimi političnimi programi in samo s pozicijsko politično pripadnostjo socialističnemu družbenemu sistemu ne da reševati perečih in čestokrat zelo zamotanih problemov naše socialistične stvarnosti in komunalne problematike.

Splošno politično delo ne da pravih rezultatov in ne more dobiti fiste prave osebine, če ni naslonjeno predvsem na konkretno delovanje organov družbenega samoupravljanja v občinah in podjetjih. Zato se bodo mnoga vprašanja v bodoče reševala z večjim ali manjšim uspehom pač v zavisti od tega, kako bodo delovali organi oblasti, to se pravi predvsem občinski ljudski odbori, njihovi sveti in komisije. Novoizvoljeni občinski ljudski odbori bodo v svoji mandatni dobi glede politično gospodarskih odnosov v nekem pogledu v boljšem ozračju, v nekem pogledu pa v težjem položaju, kot pa so bili dosedaj. V lažjem položaju bodo zaradi tega, ker bodo imeli skupaj z delavskimi sveti več materialnih možnosti kot doslej. Drugače povedano, njihova materialna osnova bo bolj odvisna od njihovega dela, dobrega ali slabega gospodarjenja, kot je bila do sedaj. Zlasti nov zakon o delitvi dohodka gospodarskih organizacij, ki je sedaj v razpravi in ki bo po vsej verjetnosti zelo kmalu sprejet, daje komunalnemu sistemu in delavskemu upravljanju mnogo večje možnosti od dosedanjih. Ta zakon zelo široko odpira vrata stimulaciji, in kar je še posebej važno, omogoča komunam in podjetjem, da prenehajo gospodariti od danes do jutri ali iz rok v usta, kar se je do sedaj čestokrat več ali manj tudi iz objektivnih razlogov dogajalo. S tem zakonom se dajejo komunam in delavskemu svetom možnosti, da začno svoje probleme reševati bolj sistematično in z daljšo, večletno perspektivo. Okolnost, da so se naše materialne sile in subjektivna spoznanja razvile do take stopnje, ki omogoča sprejeti tak zakon o delitvi dohodka, kot je sedaj predložen — nekatere pomanjkljivosti tega zakonskega predloga so drugorazrednega pomena — daje tem občinskim političnim in izvoljenim odborom še prav posebno vlogo in odgovornost. Sprito tega bodo glede odgovornosti novoizvoljeni ljudski odbori v nekoliko težjem položaju od dosedanjih.

Prihajamo v dobo, ko politiki čedalje bolj pozorno in kritično spremljajo delo organov oblasti. V tako razvitom komunalnem in gospodarskem sistemu, pri katerem so materialna sredstva občin, podjetij in posameznika predvsem odvisna od njihovega gospodarjenja, se potem v primeru slabega stanja in neaktivnosti ni moč izgovarjati samo na splošne težave in potrebe, ni moč prikritovati svojo lastno nesposobnost z izgovori na skupnost. Mislim, da takim jalovim izgovorom in neupravičenemu tarnanju še ni povsod odozeta državljanska pravica. Če je do sedaj nedograjena gospodarskega in komunalnega sistema takim pojavom dajala določeno potuho in jih stimulirala, pa bo z novim zakonom o delitvi dohodka in še z nekatereimi drugimi ukrepi ta okolnost odpadla. Sprito tega bodo v bodoče taki pojavi direktni rezultati subjektivnih slabosti in nesposobnosti. Zato je izredno važno, da so predvsem kandidati Socialistične zveze nosilci take politike, ki hoče in želi čim bolj izkoristiti in mobilizirati vse tiste gospodarske politične sile, sredstva, rezerve in možnosti za napredek in razvoj, ki so danes v občinah in podjetjih.

Vse sile, rezerve in možnosti, ki so tu, niso izkoriščene niti pri nas v Sloveniji niti drugod. Glede na tak trenutni položaj je program in politično prizadevanje Socialistične zveze in njenih kandidatov usmerjeno predvsem v to, da v bodoče občine še odločneje delajo za neposredni dvig standarda in izboljšanje ostalih pogojev, v katerih živi delovni človek. To pomeni, da se bo treba še bolj odločno spoprijeti s tistimi drobnimi problemi, od katerih je v okviru občine mnogokrat precej odvisen življenjski standard. Danes je pritisk glede standarda usmerjen predvsem na plače. Smatra se, da je treba celotni narodni dohodek deliti tako, da se bodo plačni fondi neprestano povečevali in da bo tako zagotovljen dvig standarda. To je prav gotovo v redu in prav, toda to je le ena izmed možnosti za dvig standarda. Druga, tudi izredno važna, pa je v tem, kakšno politiko vodijo komunam. Žal v tem pogledu še ni napravljen povsod odločilni prelom; napraviti tu odločilni prelom, bo ena izmed prvih in najvažnejših nalog novoizvoljenih odborov. Še se namreč dobe po naših občinah, podjetjih in tudi drugod ljudje, ki se ukvarjajo samo z načrti za velike investicije, ki se zmerom govorijo samo o večstomilijonskih ali milijardnih vsotah. Pozablja pa se pri tem na obrt, trgovino, šolstvo, zdravstvo, na stanovanja in podobne zadeve, kjer bi bilo možno z relativno majhnimi sredstvi izdatno izboljšati sedanje stanje. Povsod, kjer so se že do sedaj občine odločneje orientirale v to smer, so bili doseženi zelo pomembni materialni in politični rezultati.

Vsa ta vprašanja pa bomo morali v prihodnje še bolj resno kot dosedaj postaviti na občinski dnevni red, in če jih bomo reševali z vso tisto odločnostjo in spretnostjo, s katero mnogokrat iščejo sredstva za velike industrijske objekte, potem se bo marsikje našlo dovolj sredstev za napredek teh izredno važnih področij. Mislim, da morajo kandidati Socialistične zveze predvsem stremeti za tem, da bomo v bodoče še bolj energično šli v tej smeri naprej in na ta način pomagali izboljšati življenjske pogoje delovnega človeka.

Sprito tako jasnega in razumljivega programa, s katerim stopa Socialistična zveza s svojimi kandidati pred volivce, se zdi skoraj nepotrebno in ponizevalno loviti vsakega posameznika za rokav, češ naj gre na volitve. Kot rečeno, ne gre zgolj za formalno čimboljše volilne rezultate, Socialistični zvezi gre pri teh volitvah o občinske odbore predvsem za to, da bodo izvoljeni taki ljudje, ki bodo sposobni in pripravljeni voditi občinsko gospodarstvo in ostale občinske zadeve v interesu državljanov, v interesu njihovih občanov. Kdor hoče tako politiko podpreti, kdor vidi in čuti to potrebo, kdor pričakuje pomoč in razumevanje skupnosti glede njegovih osebnih potreb, problemov in težav, bo vedel, kaj ima napraviti, bo vedel tudi, koga voliti. Če pa tu ali tam kdo, ki misli, da lahko živi brez vsega tega, da je vse občinsko gospodarstvo, vsa politika Socialistične zveze in socialistične Jugoslavije zanj nevažna stvar, potem naj ostane tam, kjer je. Samo, kadar se bo obračal na našo socialistično ali komunalno skupnost, mu je treba jasno povedati: ti si se sam izključil iz skupnosti, izločil iz politike, ki jo vodimo, in iz sistema, ki ga gradimo. Če kdo kaže nerazumevanje za vse, kar se okrog njega dogaja, če je kdo gluhih in slep za današnji čas in sedanjo stvarnost, naj ne bo razočaran, če se mu vrača milo za drago. To se mi zdi, da je razumna, pametna in socialističnim silam, moči in sposobnosti sedanjega družbenega sistema ustrežna politična osnova, za katero bodo kandidati Socialistične zveze pri teh volitvah dobili ogromno zaupanje od državljanov, tako zaupanje, ki jim bo dalo moralno in politično podporo, da bodo tudi v prihodnje lahko uspešno delali.

STANE KAVČIČ

DANES VOLIMO

v Sloveniji, Hrvatski in Makedoniji

Volitve v Srbiji, Črni gori in BiH bodo prihodnjo nedeljo

Ljubljana, 20. oktobra. — Volivci treh republik, Slovenije, Hrvatske in Makedonije bodo danes oddali svoje glasove za odbornike občinskih ljudskih odborov, medtem ko bodo v drugih republikah volili nekaj dni kasneje.

Z današnjimi volitvami v občinskih zbore bo zaključen prvi del volitev, v občinske zbore proizvajalcev pa bomo izbrali odbornike v soboto in nedeljo. V treh republikah, ki volijo danes, bodo proizvajalci iz industrijske skupine volili člane v zbore proizvajalcev v soboto, 26. oktobra, proizvajalci iz kmetijske skupine pa v nedeljo, 27. oktobra.

V Sloveniji bomo na današnjih volitvah izvolili 2971 odbornikov v občinske zbore izmed 6041 izbranih kandidatov. Na Hrvatskem imajo 19.441 kandidatov, izvolili pa bodo 9532 odbornikov. V Makedoniji kandidira 4469 ljudi, izvolili pa bodo 2773 odbornikov.

Priprave na pomemben dogodek, ki naj zagotovi nadaljnjo rast in razvoj občin na gospodarskem in družbenem področju, so zaključene. Na zborih volivcev, ki so bili v glavnem zelo dobro pripravljene, so se volivci podrobno seznanili z dosedanjim delom občin in z nalogami, ki

bodo najne v bodoče. Tehtno so pretresli mnenja, kateri kandidat naj bi bil ponovno izbran in kdo naj bi na novo prišel na volilno listo glede na sposobnost in prizadevanost, ki naj bi ju uveljavil kot bodoči odbornik.

Današnje volitve bodo pokazale tudi uspeh tehničnih priprav, ki zagotavljajo nemoten potek volitev. V Sloveniji so organizirali veliko število volišč, jih vidno označili, v nekaterih volilnih enotah pa so organizirali SZDL tudi domiselno poslane volivcem ali družinam vabila. Na njih je označeno volišče,

imena kandidatov in število odbornikov, ki naj jih izvolijo. Spet drugod so na vidna mesta razobesili vabila in volilne letake. Tako je zagotovljeno, da bodo ljudje lahko po premisleku izrazili svoje zaupanje tistim kandidatom, za katere mislijo, da najbolj zaslužijo odgovorno mesto v bodočih občinskih ljudskih odborih.

Vzlic pripravam na volitve v občinske zbore ni zastalo delo, ki naj zagotovi prav tako nemoten potek volitev prihodnjo soboto in nedeljo v občinske zbore proizvajalcev. M. N.

SEJA SVETA ZA ŠOLSTVO LR SLOVENIJE

Pomanjkanje prosvetnih delavcev

Svet je razpravljal o ukrepih, ki jih zahteva pomanjkanje učnega kadra

Ljubljana, 19. oktobra. — Današnja sedma redna seja Sveta za šolstvo LRS je imela na dnevnem redu tudi eno izmed glavnih vprašanj našega šolstva: kadrovske vprašanje. Sprito izredne važnosti in resnosti tega problema našega šolstva je razumljivo, da je o pomanjkanju učnega kadra Svet najdlje razpravljaval in sprejel nekaj sklepov in predlogov, s katerimi bo moč vsaj začasno premostiti velike težave, s katerimi se bori šole, šolski organi, in ki v znatni meri onemogočajo uspešno izvedbo šolske reforme.

Razpis tajništva za šolstvo okrajnih ljudskih odborov za najbolj potrebna učna mesta na osnovnih, srednjih in strokovnih šolah za letošnje leto je pokazal, da potrebujemo več kot 1300 učnih moči, letni prirastek ljudi v prosvetno stroko pa je komaj 100 novih

moči. Ob takem stanju, ki grozi močno prizadejati raven našega šolstva in ki je vsakekor kritično, je Svet za šolstvo razpravljal ne le o vzrokih za tako stanje, marveč tudi o rednih in izrednih ukrepih, ki naj tako stanje popravijo, ki naj zagotovijo povečanje priliva učnega kadra v naše šole.

Pri tem je razumljivo, da gre pri nekaterih izrednih ukrepih, ki jih terja pomanjkanje učnega kadra, za izrazito začasne ukrepe, ki so nujno potrebni, četudi pomenijo korak nazaj. Med take ukrepe je vsakekor šteti sprejem gimnazijalnih maturantov v učiteljsko službo za predmetni pouk v višjih razredih osemletik in nižjih gimnazijah, ki ga je Svet sprejel.

V luči tega velikega pomanjkanja učnih moči in upadanja zanimanja za prosvetno stroko dobi podelitev prvih Zagorjevih nagrad prosvetnim delavcem za lanskoletno šolsko leto, o kar so tudi danes razpravljali, še lepši lesk. Tudi te nagrade bodo v prizadevanju za rešitev kadrovskega problema v našem šolstvu nedvomno prispevale svoj delež. Letošnji prvi nagradenci v učiteljski službi so: Avgust Golob, Vladimir Mušič in Gustav Služič (prva nagrada 100.000 din) ter Velimir Batić, Mirko Brumen, Lado Smrekar in Jože Unverdorben (druga nagrada 50 tisoč dinarjev).

DNEVNIK

Dva nova slovenska barvna filma je včeraj predvajalo podjetje »Viba film« za predstavniške tiska, in sicer »Prvi slovenski festival telesne kulture« in »Zaklade naše dežele«. Podjetje »Viba film« je izdelalo tudi »Sok naša zemlja«. Vse tri filme bodo v bližnjih prihodnostih predvajali v naših kinematografih.

Danes bodo v Umetnostni galeriji v Mariboru odprli razstavo slik zakoncev Cou Cien Ciu in Cou Leung Cen Jing iz Hongkonga. V domovini in na svetu sta si umetnika pridobila velik sloves s slikami iz narave, ki po večini kažejo cvetove in živali.

Bolgarska zadruga delegacija je včeraj prispela v Beograd.

Ob 16-letnici množičnega streljanja rodoljubov in 13-letnice osvoboditve Kragujevca so bile dne dni spominke slovesnosti s svečanimi akademijami in polaganjem venčev na grobove ustreljenih rodoljubov.

Industrijska proizvodnja v BiH se je v osmih mesecih letošnjega leta povečala za 15 odstotkov v primerjavi z enakim razdobjem lanskega leta. Septembrska proizvodnja je nazadovala za 2 %, do česar pa je prišlo v glavnem zaradi številnih izostankov z dela zaradi epidemije gripe.

Na predvolilnem zborovanju na Reki je včeraj popoldne pred 15.000 prebivalci govoril član Izvršnega sveta Hrvatske Marko Belinić. Navedel je velike uspehe reškega gospodarstva v zadnjih letih, nato pa tudi uspehe na področju delavskega in družbenega upravljanja.

Huda železniška nesreča se je pripetila davi na železniški postaji Dračevci v bližini Skoplja. Motorni vlak, ki vozi na progi Skopje—Bitolj, se je zaradi goste megle začel v tovarni vlak. Hudo so bili poškodovani prof. dr. Božidar Miketić, Liličana Andonovska in Aco Dragovski, laže pa je bilo ranjenih pet oseb.

NAŠI PREDVOLILNI RAZGOVORI

RAZVITI JAVNE SLUŽBE

Mnenja šolske upraviteljice, advokata in knjigoveza — kandidatov v Tolminu

Predvolilne priprave so tudi v Gornjem Posočju razgibale javno življenje in ljudje so na dobro obiskanih zborih volivcev in sestankih krajevnih organizacij Socialistične zveze posredovali vrsto tehničnih misli, pobud in predlogov za stvarno in učinkovito delo prihodnjega občinskega ljudskega odbora.

Obiskali smo tri od skupaj šest kandidatov in jih povprašali, kakšne so po njihovem mnenju najnujnejše potrebe Tolmina, ki naj bi jih upšteval bodoči ljudski odbor.

Obiskali smo tri od skupaj šest kandidatov in jih povprašali, kakšne so po njihovem mnenju najnujnejše potrebe Tolmina, ki naj bi jih upšteval bodoči ljudski odbor.

Učiteljico osnovne šole tovaršico Marijo Jereb smo povprašali kar na cesti, ko je opravljala razne nakupe. Na zadevno vprašanje je odgovorila:

»Pri nas bi bilo najbolj potrebno razviti drobne komunalne službe, ki bi razbremenile zlasti zaposlene ženske. Predvsem mlečno restavracijo, pralnico, krpalnico in podobne obrate uslužnostnega značaja. Potrebna bi bila daljša menza, kjer bi pripravljali hrano tudi za otroke in druge družinske člane, da bi čim bolj razbremenili zaposlene matere.«

Advokata Janka Hrasta smo zatekli na gradilišču za

svojim domom ob Soči. Odgovoril je takole:

»Tolminu je potrebno stalno in solidno podjetje, ki bi nudilo kruh 200 do 300 ljudem. Potlej zaposlitev našega mesta ne bi temeljila izključno na delu v administraciji, v raznih ustanovah in v drugih gospodarskih področjih. Po prvih uspehih sočec se bo morda lahko razvila v široko novo tovarno avtomobilov svečk, ki ima ugodne pogoje za rast.«

Tovariš Mirko Fili se mimo svojega poklicnega dela v knjigovodstvu najraje ukvarja

s športom. Srečali smo se torej na nogometnem igrišču in kandidat se je rad odahnil za nekaj trenutkov in odgovoril na vprašanje. Takole je dejal:

»V Tolminu bi bilo treba čimprej ustanoviti javno kopalnico, kar je že dolga leta predmet razprav na zborih volivcev. Pri nas so mnoge hiše stare in brez najnujnejših sanitarnih ter bi bila zato ustanovitve kopalnice zelo koristna. Od važnejših komunalnih del bi kazalo čimprej asfaltirati ceste iz Tolmina do bližnjih volč.

To so mnenja treh kandidatov; drugih treh pa nismo zatekli v Tolminu. Frane Skok, podpredsednik OLO Gorica, je bil v bolniški postelji, Marija Skočir, vzgojiteljica otroškega vrta je odšla domov v sosednjo vas, vtem ko se je Oton

Vencelj, direktor krajevnega podjetja »Tobak« mudil na službenem potovanju.

Razviti trgovino in preskrbo na Jesenicah

Odgovarja Anton Strajnar, kandidat terena »Plavže« za občinski zbor Jesenice

»Vprašanje preskrbe Jesenic, predvsem s sadjem, zelenjavo, mlekom in mlečnimi proizvodi je že vsa povojna leta težak problem. Nekateri deli mesta, kot so »Plavže«, Javornik itd., kjer je bilo po vojni zgrajenih več sto novih stanovanj, pa novih trgovskih lokalo niso gradili.

Sodim, da je gospodarski svet pri Občinskem ljudskem odboru imel premalo povezanosti s trgovskimi podjetji. Vzrok je tudi v tem, da na občini nimajo dovolj strokovnih uslužbencev, da bi lahko uspešno in pravočasno posredovali. Sicer je opaziti večji red in boljše gospodarjenje v trgovini, vendar je dobra kontrola vedno potrebna, kajti, ko je škoda storjena, je prepozno posredovati.

Če bom izvoljen v občinski odbor, se nameravam posvetiti temu vprašanju. Tu so mi stvari in problemi poznani, čaka nas pa veliko dela. Mnoge naše trgovine so potrebne preureditve, modernizacije, manjka jim sodobne opreme hladilnikov itd. Pa tudi neka novih lokalov bo nujno zgraditi.«

Naloga: zgraditev vodovoda

Odgovarja Matija Rešek, kandidat za novi občinski zbor občine Radovljica

Prva skrb novega ljudskega odbora bo morala biti, da čim bolj uveljavimo sveto in komisije. Znano je, da je do sedaj bila večina svetov in komisij le na papirju. Vsa vprašanja iz naše občine so doslej reševali le nekateri uslužbenci v občinski administraciji. Tako je n. pr. Svet za delo imel v dveh letih samo dve seji in še ti sta bili zgolj zaradi potrditve tarifnih pravičnikov. Takih primerov je bilo več.

Osnutek zakona o pokojninah

bo kmalu obravnavala Zvezna ljudska skupščina

Beograd, 19. okt. (Tanjug). — Pričakovati je, da bo Zvezni izvršni svet na eni prihodnjih sej obravnaval novi osnutek zakona o pokojninskem zavarovanju, ki se v določeni meri razlikuje od osnutka, kakršnega je pripravila skupna komisija Zvezne ljudske skupščine in Zveznega izvršnega sveta.

Po novem osnutku bo glavni element za določanje pokojnine

plača. Razen tega je prišlo v osnuteku do kaj pomembnih sprememb glede pogojev za pridobitev pravice do pokojnine. Važno so zlasti spremembe glede priznanja delovnega staža, ureditve pravic udeležencev narodnoosvobodilne vojne do pokojnine, nadalje v odnosih med družinskimi in osebnimi pokojninami, kakor tudi glede pravic koristnikov pokojnin do zaposlitve.

KANDIDATI O PROBLEMIH V KOMUNAH

SANIRANJE ŠOLSTVA V DVEH ETAPAH

Pavla Zadobovšek — kandidatka v Trbovljah, pripoveduje o načrtih za ureditev šolstva v tej občini

Šolstvo in ureditev šolskih učilnic ter oprema šol z učili so bili eden glavnih problem, ki so jih volivci v industrijskih središčih obravnavali s posebno prizadetostjo. Kako tudi ne. Medtem ko v mnogih podeželskih občinah ponujajo prazna šolska poslopja ravnim podjetjem, ki naj bi v njih uredila razne obrate, hodijo na Jesenicah, v Hrastniku in v Trbovljah učenci v šolo v treh izmenah.

Obrnili smo se na šolsko upraviteljico v Trbovljah Pavlo Zadobovšek, ki nam je povedala, kako je s šolstvom pri njih.

»Vse šole na območju občine Trbovlje so bile vse do letos v nevarnem stanju. V letošnjem letu so adaptirali osnovno šolo v Čačah, nimamo pa v njej še pitne vode. Na Partizanskem vrhu so dokončali šolsko zgradbo. Na osnovni šoli Dobovec urejajo še eno učilnico in stanovanje za učitelja. Za te stvari so prispevali mnogi prebivalci s prostovoljnimi delom in s prispevki v materialu. V letošnjem letu pa so prav tako začeli adaptirati osnovno šolo in gimnazijo v Trbovljah. Ker pa kapacitete šolskih prostorov v Trbovljah ne zadoščajo več, bodo začeli graditi nove osemletne šole s šestnajstimi učilnicami. Toda o tem naj spregovorijo tovarišica Pavla.

»Najprej bi povedala, da se je začelo s tako resnostjo razpravljati o šolstvu najprej na občinskem komiteju in nato se je ta misel o nujnosti obnove šolstva preselila na občinski ljudski odbor.«

»Kako, računate, bo bodoči občinski odbor reševal šolsko vprašanje?«

»Za sedanjim občinskim ljudskim odbor se zaveda te težave vprašanja in se prav tako zaveda, da brez pomoči vseh podjetij in prebivalstva v občini ne bo moč rešiti.«

»Kaj bo treba najprej reševati?«

»Pripraviti učilnice, kamor bomo spravili osnovnošolsko mladino.«

»Kako?«

»Z gradnjo poslopja za novo osemletko.«

»Kdaj pa nameravate začeti z gradnjo?«

»Predvidoma že letos. Še to: to je prva stopnja urejanja šolskega

vprašanja. Drugo je obnovev preživelega šolskega inventarja in dopolnitev kabinetrov z učili.«

»Verjetno si boste mnogo prizadevali za rešitev teh vprašanj, če boste izvoljeni v odbor?«

»Veseli me, da kandidiram v rudarskem naselju, od koder prihajajo otroci v našo šolo.«

Šiti nakazanih nalog, o katerih smo govorili na zborih volivcev in ki so jih volivci sprejeli na zadnjih zborih.«

»Kaj bo treba najprej reševati?«

»Pripraviti učilnice, kamor bomo spravili osnovnošolsko mladino.«

»Kako?«

»Z gradnjo poslopja za novo osemletko.«

»Kdaj pa nameravate začeti z gradnjo?«

»Predvidoma že letos. Še to: to je prva stopnja urejanja šolskega

STANOVANJA, STANOVANJA

Lado Božič, kandidat v Idriji o težavah v zvezi s stanovanjsko in komunalno gradnjo

Mnogo je naših domov, ki so jih ljudje zapustili bodisi zaradi tega, ker jih skopa zemlja ni mogla preživljati, bodisi ker jih je bilo preveč na domu ali pa tudi zato, ker so svoje domove, ko so se vrnili iz partizanov, iz interakcije in podobno, dobili porušene. Izgradnja naše industrije je povečala priliv prebivalcev v industrijska središča. Če upoštevamo vse to in še naravni prirastek, lahko delno razumemo veliko stanovanjsko stisko, ki vlada skoraj v vseh naših industrijskih središčih. Občinski ljudski odbori so bili do nedavnega nemočni pred tem vprašanjem. Obvezni prispevek za stanovanjski sklad je odločilno začel reševati to vprašanje. Kako so se posamezni odbori

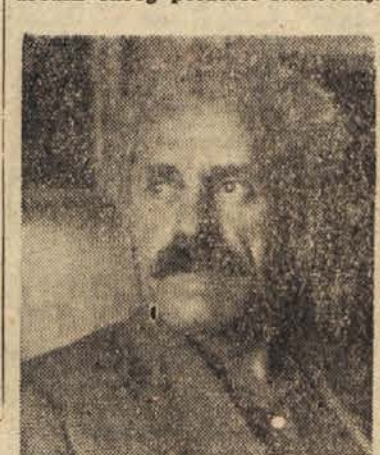
znali v reševanju stanovanjske stiske, je mnogokrat odvisno tudi od sodelovanja posameznih podjetij in volivcev samih. Ni pa primerov, da bi s stanovanjskim skladom ravnali neprimerno. Glede reševanja stanovanjskega vprašanja smo se zglasili na idrijski občini. Sprejel nas je predsednik tov. Lado Božič, ki se je razgovarjal s predsednikom sveta za komunalne zadeve tov. Mirkom Tratnikom. Izabili smo priložnost in od obeh zvedeli, kako je s stanovanjem v Idriji.

»Stanovanjski problem v Idriji je verjetno tak, kot ni verjetno nikjer drugod v Sloveniji. Med italijansko okupacijo niso skoraj nič zidali. Razen tega imamo v Idriji južni predel, kjer ne mo-

remo zidati zaradi plazečega se terena. Na tem delu so ogrožene tudi stare stavbe. Med vojno je bilo zaradi bombnih napadov porušeni okrog štirideset hiš s povprečno tremi stanovanji. Tako je stanje v Idriji.«

»Koliko imate prosilcev za stanovanja?«

»Prošenj imamo nad 200. Po vojni pa smo vsega sezidali ali uredili okrog petdeset stanovanj.

V letošnjem letu sta dve podjetji sezidali po dve stanovanji, pred koncem leta pa naj bi bila pod streho tridesetstanovanjska hiša. Rudnik bi moral tudi začeti zidati stanovanjsko hišo, vendar mu je

revizijska komisija zavrnila načrte. Izdelujejo pa še načrte za stanovanjsko hišo, kjer naj bi bila prostora tudi lekarna.«

»Kako računate rešiti oziroma reševati stanovanjsko stisko v prihodnje?«

»Naš stanovanjski svet je analiziral stanovanjsko vprašanje in ugotovil, da bi morali zgraditi vsako leto najmanj sedemdeset stanovanj, če bi hoteli rešiti stanovanjsko krizo v desetih letih. Če bi gradili s tem tempom kakor letos, bi v nekaj letih zadoštili najbolj perečim prošnjam. Letos pa smo to zmogli, ker nam je ostalo nekaj sredstev še od lanskega leta.

Ne smemo zanemariti tudi privatne iniciative zlasti za obnovo in modernizacijo hiš, ko si hočejo ljudje v starih hišah ustvariti sodobnejši dom. Ljudje si prezidavajo okna, jih razširjajo, iščejo sonca in zraka.«

»Koliko znaša stanovanjski sklad?«

»Okrog 45 milijonov. S tem lahko zgradimo okrog 20 stanovanj. Stanovanjski sklad ne zadošča za potrebe in ostane skrb za rešitev stanovanjskega vprašanja še vedno na prvem mestu tudi bodočega občinskega ljudskega odbora. Naj omenim še to, da so vsi komunalni objekti na istem kot stanovanja.«

Prešibke vezi med mestom in njegovim bogatim zaledjem

Inženirka Štefka Lorbekova o delu s področja Sveta za blagovni promet pri Ljudskem odboru mariborske občine Center

»No, sej Sveta se menda res redno udeležujem, razpravljam na njih pa najraje tedaj, kadar so vmes kmetijska vprašanja.«

Kandidatinja za občinsko ljudsko odborico Štefka Lorbekova namreč poučuje živinorejce na Srednji kmetijski šoli v Mariboru. Toda vzlic temu se kaj živo zanima za problematiko blagovnega prometa.

»Mnogokaj smo že obrnili na bolje, marsikaj pa bomo še morali. Predvsem kaže do kraja sestaviti perspektivni načrt razvoja trgovinskega in obrtnega omrežja v območju celotnega mesta. Potem bo tudi naša trgovina lažje zadihala. Vtem ko smo doslej v glavnem reševali vprašanja, ki so jih našenjala podjetja, oziroma odborniki na sejah ljudskega odbora, bomo po tej poti mogli zaorati neprimerno globlje. Tako je na primer prebuda meja med strogim mestnim središčem in ostalimi mestnimi četrtmi. Na eni strani trgovina pri trgovini, na drugi le tu in tam kaka prodajalna. Novi veliki stanovanjski bloki so pretežno brez trgovskih lokalov, kjer pa so zanje poskrbeli, negodujejo sprčo pomanjkanja prikljin z ustreznimi skladišči v prvi vrsti.

»Na eni izmed zadnjih sej Sveta smo govorili o prepotrebni pravilniku o namembnosti trgovskega lokala. V Mariboru je to pereča zadeva. Ponekod v središču mesta so kar na kupu skorajda vse bolj ali manj specializirane trgovine nekaterih strok, mnogokje drugod v preostalih področjih Maribora pa poslujejo le nekam redko posejane špecerijske posredovalnice. Zlasti pa primanjkuje prodajalnice zelenjave in sadja, ki so tako kot številne trgovine drugih strok često slabo zložene v primerjavi z marsikaterim mestom v državi. Naj tu ugotovimo, da je zelenjave in tudi sadja v bogatem kmetkem zaledju Maribora po navadi vse prej kot malo, da pa je odvzem pri pridelovalcih pogosto skromen. Vzrok temu je v veliki meri pomanjkanje ustreznih skladišč s hladilnimi napravami in morda tudi s predelovalnimi obrati za potrebe celotnega mesta. Seveda pa bi k izboljšanju razmer moglo veliko prispevati zadruga s nosetvi vred z rednim dovozom

Krajevna skupnost in krajevni odbor

Odgovarja Jože Bradač, predsednik krajevnega odbora Kadiče pri Divači in kandidat v občinski zbor

Člani krajevnega odbora imamo seje vsakokrat, ko je treba razpravljati o tistih gospodarskih vprašanjih, ki zahtevajo nujno rešitev. Na seji pišemo zapisnik, ki ga pošljemo občini. Občina je do sedaj še vedno ugodno rešila vse naše predloge. Tako smo za zgraditev mostu Pared dobili 250.000 dinarjev. Dobili smo tudi javno razsvetljavo. Sami volivci so pri gradnji mostu, popraviljanju cest in drugih delih opravili 1500 prostovoljnih ur. Člani krajevnega odbora na sejah razpravljajo o problematiki kraja, nato skličejo zbor volivcev in dajo predloge v razpravo. Zbor volivcev je do sedaj še vedno potrdil predloge. Volivci ugotavljajo, da delamo za njihovo dobro.

V katerih zadevah se volivci največkrat obračajo na krajevni odbor?

Večina volivcev prihaja z vprašanji o povračilu škode, ki jo povzročajo divji prašiči. Dalje jih zelo zanima, kdaj bo urejeno socialno zavarovanje za kmete. To je važno vprašanje. Sam sem bil več mesecev v bolnišnici zaradi revmatizma ali klisa. Moral sem prodati troje goved, da sem lahko poravnal stroške. Tudi v zadevi davkov imamo veliko vprašanj. Kar zadeva škodo, ki jo povzročajo divji prašiči — se odstotkov uničenih koruz, krompirja in žita — lahko rečem samo: Uboga lovka družina! Kje bo dobila toliko denarja, da bo vrnila škodo?

Kakšne so naloge, ki še čakajo krajevni odbor?

Krajevni odbor bo moral izvesti razdelitev skupnih pašnikov in gozdov. Izrazi bo moral poskrbeti za izboljšanje pašnikov, popravilo cest, napajalnice za živino, izboljšanje gozdnih itd. V kraju nimamo pitne vode. Krajevni odbor bo moral skrbeti

Kmetijstvo je v zadnjih nekaj letih silno napredovalo. Kakšen delež so pri tem imeli občinski ljudski odbori, je težavno reči v dveh, treh stavkih. Na vsak način je kmetijstvo lažje napredovalo tam, kjer so občinski ljudski odbori imeli tesne stike s kmetijskimi zadrugami na njihovem območju. Vipavska dolina je področje, kjer naj bi obnavljali sadjarstvo in vinogradništvo v širšem obsegu. To so sicer načrti, o katerih še razpravljajo. Zanimalo nas je, kaj mislijo o teh načrtih za zgornjo Vipavsko

dolino v Vipavi. Mirka Princeša smo našli pri pospravljanju pete košnje detelje. Pravi, da je tudi na travnikih kosil trikrat ali štirikrat. Razgovor se je sukal v glavnem o živinoreji in o vinogradništvu. Ze v začetku pa je tov. Princez izrazil bojazen v zvezi z razgovori z novinarji:

»Novinarji krivično gledate na kmeta nasproti mestnim potrošnikom. Mi nismo krivi, da je na trgu vsak pridelek tako drag. Tu na primer nismo mogli prodati paradižnika niti po 12 din, medtem ko sem slišal, da je bil

paradižnik v Ljubljani po 40 din. Tako je s češnjami in tako je tudi s hruskami. Kmetje prepoceni prodamo, delavci in mestni potrošniki nasploh pa preddrugo kupujejo.«

»Kaj mislite, da je temu krivo?«

»Zdaj so na primer pri nas ustanovili poslovno zvezo. Vzlic temu smo v zadrugi sklenili, da bomo delali mimo nje, če bomo uspeli plačati kmetu pridelek po dinar draže, na trg pa priti z njim po 10 din ceneje. Temu višanju cen je krivo posredništvo. To pa nikakor ni v smislu načela najkrajše poti od proizvajalca do potrošnika.«

»Kaj mislite, da bo moral bodoči občinski ljudski odbor ukreniti, da bi se kmetijstvo pri vas še bolj razmahnilo?«

»Čudežev ne bomo mogli napraviti. Na vsak način pa bo moral bodoči občinski odbor gledati na to, da uvedemo v naše kmetijstvo mehanizacijo. To pa ne samo z velikimi stroji. Potrebni so nam namreč razen težkih tudi majhni stroji, ker se je pokazalo, da na visočih zemljiščih ne moremo uporabljati večjih strojev. Mehanizacija je prilačna razen tega tudi za mladino.«

»Kako pa mislite glede obnove sadovnjakov in vinogradov?«

»V naši občini bi morali predvsem skrbeti za živinorejo. Sadjarstvo je tvegana stvar. Iluzij si ne bi smeli delati, ker bi to znalo škodovati občinskemu gospodarstvu. Za nas je najvažnejša živinoreja, vinogradništvo pa na gričih, ki so v zavetju pred burjo. Treba pa bo vinograde obnavljati tam, kjer je možna strojna obdelava. V prid sadjarstvu bodo ostali kompleksi, ki ne pridejo v poštev za strojno obdelavo v vinogradništvu.«

»Kako mislite, da bi morale v prihodnje sodelovati kmetijske zadruga z občinskim ljudskim odborom?«

»V novem odboru bo več članov, ki so tudi člani upravnih odborov kmetijskih zadrug. Zbor proizvajalcev bo nova, odlična vez med OBL in kmetijskimi zadrugami.«

SPREHOD S KANDIDATOM DOLFETOM PETRICEM

PLODEN SVET POD POHORJEM

Rentabilnostna računica: stroški za ureditev in vzdrževanje 24 ha novih plantaž breskev, jablan in sliv na ekonomiji »Pohorski dvor« nad Hočami bodo do polne rodnosti dreves nanesli skupaj kakih 7 milijonov dinarjev, skorajda tolikšno vsoto čistega dobička pa bo potem vrgl pridelek breskev v enem samem letu

na njihova posestva. Spričo takšne kooperacije smo v lastni režiji skorajda neverjeto poceni uredili prelep kraj, ki je že pridel polno mehčati celo nejezovitost starih pohorskih očancev. Ta-

Pohorske breskve so letos mnogo-kje uspešno konkurirale

kole: Stroške poseka je kril les, za rigoljanje, skoraj tri kilometre dolgo ograjo okrog plantaže, drenažna dela na šestih hektarjih zemljišča s čevim vred, drevesca, negovanjem nasadov v minulih dveh letih in podobno smo potrošili skupaj nekaj več kot šest milijonov dinarjev — in to izključno iz lastnih skladov. Do polne rodnosti dreves bomo potemtakem izdali za vzdrževanje le še sedem sto tisoč dinarjev.

Dolfe se je pritaženo nasmehnil in skozi bližnja vrata sva stopila v ograjeni mali raj pod Pohorjem. Mali — kajti kompleks 24 ha plantaž je komaj začetek širokopoteznega sadjarkega razmaha v prirodno zavarovanem, sončnem in razsežnem koritu nad Hočami. Sicer so prva dva hektara breskovih nasadov uredili v neposredni bližini Pohorskega dvora že kmalu po osvoboditvi, vendar na ekonomiji je še kar 62 ha pretežno starih sadovnjakov. Ali ekonomija ni vse. Krog nje so namreč zasebni kmetovalci. Zanje velja vprašanje: mar bodo sledili zgledu?

»Vtem ko nam stare breskove plantaže že več let dajejo po en vagon plodov na hektar, so letos prvi obrodili tudi novi nasadi. Z dvehletnih dreves smo potrgali povprečno po štiri kilograme plodov. Kar dobra žetev za začetek. Ko pa bo že čez štiri, pet let vseh štiri tisoč dve sto breskev na novi plantaži v fazi polne rodnosti, bo pridelek narasel na skupaj blizu dvajset vagonov žitnih plodov!«

Okoliški kmetovalci ne zmanjujejo več z glavami. Nasprotno — številni med njimi čedalje bolj vneto razpravljajo o novem in boljsem tako z Dolfetom Petricem kot z Darkom Rožmanom. Ivanom Štembergerjem in družini njegovimi izkušenimi sodelavci. Več! Kaže, da se nekateri sadjarji v hoškem okolišu že dogovarjajo za skupno ureditev plantaž. Da le ne bi ostalo pri besedah!

Vj. K.

»Nemara res ne bi kazalo računati na povprečno sedemdeset dinarjev izkupitka za vsak kilogram pohorskih žitnih plodov — čeprav kmetije slika pretiravajo s cenami običajnih breskev, ki s kakovostjo vsaj v glavnem nimajo malodane nič skupnega. Ob vznjožu Pohorja bomo gojili izključno priznane sorte sadja. Pravzaprav se naše breskve že nekaj let sem uspešno uveljavljajo na trgu zaradi izredno dobrega okusa in kaj prijetne arome. Zato jih bomo v okolnosti bržkone v veliki meri izvažali v severne države — v prid naše zunanjetrgovinske plačilne bilance in seveda prav tako v dobro domačih potrošnikov. Priljučena sredstva bomo namreč dalje vlagali v nove in nove plantaže, ki bodo omogočile večjo ponudbo žitnih plodov tudi doma. To pa pomeni, da bo cena breskev sčasoma hočeš nočeš nekoliko padla.«

Tako mi je med sprehodom ob gornjem robu kompleksa novih plantažnih gojev dejal vodja ekonomije Pohorski dvor Dolfet Petric, ki si je kot sadjarji plonil ob vznjožu zelenega obravskakega pogorja pridobil velik ugled in so ga z strani tega v volilni enoti Reka-Pohorje izbrali za kandidata za člana občinskega zbora tezenske komune. In nič čudnega...

Glejte, na kompleksu štirindvajsetih hektarov naše ekonomije tu pod nama se je namesto današnje plantaže breskev, jablan in sliv še pred tremi leti razprostiral malo vreden sprepek gozd. Ko smo ga začeli sekati, so okoliški pohorski in poljanski kmetje znanjevali z glavami, češ: škoda, iz te moke ne bo kruha! No, pa so nam vzlic temu brezplačno pomagali, saj v kritičnih letnih obdobjih tudi mi s stroji pohitimo

Se pol leta
do svetovne
razstave

SVETOVNO GRADBIŠČE V BRUSELJSKEM »PARC NATIONAL«

Bruselj, oktobra

Čez šest mesecev, 17. aprila 1958 bodo odprli deset vrat svetovne razstave v Bruslju. V paviljonih, dvoranah in razstavnih vitrinah bodo na njej prikazani napori in uspehi večine narodov sveta. Na površini kakih 200 ha gradi svoje paviljone 47 dežel in 8 mednarodnih organizacij. Najuglednejši graditelji in arhitekti so tu pomerili svoje znanje in sposobnosti. »Parc National« se je spremenil v gradbišče, tridesetkrat večje od trga Concorde v Parizu.

Prihodnje leto bodo minila sto tri leta od prve svetovne razstave v Londonu leta 1853. Na Marsove polju v Parizu je svetovna razstava 12 let pozneje

jatelj — morje sovražnik. Vsak švicarski kanton bo imel svoj paviljonček. Češkoslovaška bo prikazala v svojih prostorih razstavo »En dan na Češkoslova-

nega 200-milijardkrat. Na vogalih kocke bo 9 obel s premerom po 18 m, povezane pa bodo s cevmi z dvigali in premičnimi stopnišči. Atomij bo naslonjen na eno samo oblo, vtem ko bodo druge naslonjene na zemljo s podporniki. Od zunaj bodo oblo obložene z briljantnim aluminijem, v katerem bodo žarele posebne žarnice. Ponoči se bodo njihove barve nenehoma spreminjale. V nekaj sekundah bo obiskovalec z dvigalom dosegel vrh Atomija. Vse oblo bodo razstavni prostor, v katerem bo prikazana uporaba jedrske energije v miroljubne namene. Samo obla na vrhu bo prazna. Z nje bodo obiskovalci lahko občudovali orjaške kovinske konstrukcije svetovne razstave.

Ko bo obiskovalec stopil skozi vrata razstave, bo lahko že na prvem koraku videl mednarodni paviljon znanosti, v katerem bo sodelovala tudi Jugoslavija. Tu bodo prikazana največja odkritja naše dobe: atom, molekula, kristal in živa celica. Pred vhodom na razstavo bodo lahko obiskovalci v posebni dvorani gledali filme z vseh področij znanosti. Paviljon mednarodnega sodelovanja naj prikaže, kako se lahko narodi medsebojno sporazumejo in sodelujejo ne glede na njihovo družbeno in državno ureditev, raso in razvojno stopnjo.

NAŠ PAVILJON

Naš paviljon bo zgrajen na prostoru 1800 kv. m. Se kakih 1000 kv. m pa bodo porabili za dohode in zelene trate. Pred našim paviljonom bo stal tudi visok stolp. Glavni inženir, ki vodi gradbena dela, je Danilo Obradović. »Vsa dela moramo zaključiti do konca leta,« je rekel. »Tu imamo 48 delavcev in doslej nismo zadevali na večje težave. Projekt arhitekta Vencislava Rihterja je zelo zanimiv. Jekleno konstrukcijo je izdelalo podjetje »Djuro Djaković«, glavna dela v zvezi z graditvijo pa bo opravilo podjetje »Rade iz Beograda«. Razstavni prostor paviljona je razdeljen na štiri dele: v prvem bo prikazana državna in družbena ureditev, v drugem naše gospodarstvo, v tretjem kultura in umetnost, v četrtem pa naravne lepote in turizem. V pritličju građe majhno kinematografsko dvorano, v kateri bo kakih 100 sedežev.

R. R.

CUDO STOLETJA

Zbirališče vseh obiskovalcev svetovne razstave bo 110 m visoki Atomij. Kar je bil pred 70 leti po svojih oblikah in konstrukcijah Eifflov stolp, to je zdaj Atomij. Ima obliko elementarnega kristala kovine, povečane 15 milijonov ljudi. Ze leta 1878 je imela razstava tudi svojo »Ulico narodov«, za svetovno razstavo v Parizu 1889 pa je bil stal jekleni orjak — Eifflov stolp. Sledile so svetovne razstave 1900, 1925, 1931 in 1935. Na svetovni razstavi v Parizu 1935 je sodelovalo 44 narodov. Težko bi našli vse dežele, ki bodo razstavljale prihodnje leto. Belgija računa, da si jo bo ogledalo nad 35 milijonov ljudi. In se vneto pripravlja na njihov sprejem. V Bruslju obnavljajo in urejajo glavne prometne zveze, 18 glavnih križišč bodo zgradili v dveh nadstropjih, popravljajo nadvose, nad eno cesto grade na vitkih stebrih drugo itd. Bruselj se že zdaj pripravlja na sprejem in nastanitev svojih gostov. Mnogo je v mestu hiš in poslopij, na katerih so pritrjeni lepaki z napisom: Oddajamo v najem. Bruselj se čedalje bolj spreminja v mesto svetovne razstave, na kateri bodo ljudje vsega sveta pokazali, kaj je doseglo človeštvo v zadnjih desetletjih v znanosti, tehniki, kulturi in umetnosti.

PETINA RAZSTAVE REZERVIRANA ZA BELGIJO

Od 200 ha zemljišča bodo belgijski razstavljavci imeli na razpolago 45 ha. Skoraj vse belgijske industrijske panoge bodo imele svoje paviljone. V belgijskem delu razstave grade posebno naselje, ki se bo imenovalo »Belgijska folklor«. Ta »folklor« ni okrajše bo razdeljen v dva dela: »Belgija 1900« in »Bodoča Belgija«. V starem slogu grade 75 hiš, v katerih bo kakih 80 trgovin, več restavracij, krčem itd. Gledališče bo uprizarjalo dela iz tistih časov. Dirka avtomobilov iz tistih časov bo zbudila pozornost gledalcev, ki bodo hoteli videti, kakšna je bila takrat »motorizacija«. Nasproti staremu mestu bo v »Bodoči Belgiji« prikazana sodobna arhitektura. Tu se bosta stikali dve dobi — razlika med njima naj prikaže pot, ki jo ubira Belgija.

SVET V MALEM

Mednarodni del razstave bo zajel dežele Evrope, Amerike, Azije, Afrike in Avstralije. Italijanski paviljon je blizu iranskega, jugoslovanski v gozdu blizu portugalskega, paviljona Sovjetske zveze in ZDA pa sta prva sosed. Vsaka dežela bo prikazala tisto, kar je zanj značilno in izredno. Tako bo motn holandske razstave »Morje pri-

JESENSKA RAZSTAVA AVTOMOBILOV V PARIZU

Brez posebnih senzacij

Ameriški avtomobili čedalje bolj podobni letalom — »Rolls Royce« stane 7 milijonov, njegov konkurent »Vespa 400« pa le 350.000

Pariška avtomobilska razstava je vsako leto podobna razstavi v prejšnjem letu. Letos je bila že štirinajstideseta in ni prinesla nobene senzacije.

Ameriški avtomobili so daljši in širši kakor lanski modeli, s poudarjeno težnjo, da se spreminjajo v prometna letala, in na poti k temu cilju jim manjkajo samo še krila. V blatinah imajo rdeče signalne luči, katerih namembnost zdaj ni več povsem jasna. Po velikosti in moči žarometov so sicer še zmerom pritrjene spredaj, toda zdaj se na vsaki strani po dve. Tudi prostor za prtljago je večji, tako da bi prav lahko spravili vanj koncertni klavir. V takšnem avtomobilu je toliko prostora, da lahko udobno sedi v njem šest potnikov, nihče pa ne ve, zakaj dobiva avto obliko letala, zakaj ima štiri žaromete in toliko prostora za prtljago.

Motor z 260 KS

Ena izmed novosti letošnje avtomobilske razstave v Parizu je bil avto znamke »Rolls Royce«, njegova cena pa je narasla na 7 milijonov, čeprav se bistveno ni nič spremenilo v tem »kralju avtomobilov in avtomobilu kraljev«, razen da ima zadaj hladilnik in bar. V istem razredu je neka francoska trdka prikazala svojo novo karoserijo, v katero je vdelan Chryslerjev motor »Tajfun« z zmogljivostjo 260 KS. Te vrste avto vozi po Parizu s težavo, ker se mora prerivati med množico avtomobilčkov raznih znamk, ki jih je na pariških ulicah čedalje več.

Presenečenje so bili na razstavi majhni francoski in italijanski avtomobili z motorjem 400 ccm z zmogljivostjo 12 KS in potrošnjo 4,7 litra bencina na 100 km. »Vespa 400« grozi, da bo prodrla med manj petične ljudi, ki se zadovoljuje s tremi udobnimi sedeži, s hitrostjo 90 km na uro in s ceno, ki pa je še zmerom visoka, saj stane takšen avtomobil 350.000 frankov.

Japonci so presenetili obiskovalce s svojim »Princem«, ki močno spominja na angleški avto trdke »Hillman«, le da je nekoliko udobnejši in znatno cenejši. Neka francoska trdka je razstavila plastično karoserijo v pestrih barvah tkanine za ženske obleke. »Zakaj vaš avto ne bi bil elegantno in pestro obločen, kakor vi?« vprašujejo proizvajalci plastičnih avtomobilskih karoserij ženski svet. Vprašanje je ostalo brez odgovora, ker so se obiskovalke avtomobilske razstave bolj navduševale za velike ameriške avtomobile.

Plastična masa namesto kovine

Plastična snov za avtomobilske karoserije pa čedalje bolj prodira na trg. Gre sicer še zmerom za posebna naročila ali za avtomobile, ki presegajo možnosti običajnega kupca, kaže pa, da ni daleč čas, ko bo nova snov zamenjala jekleno pločevino. Seveda bo treba počakati vsaj še toliko, da se bodo velike trdke odločile zanj. Trdka »Renault« je uvedla na svojem novem modelu avtomatični menjalnik »Transfluid« in s tem poenostavila šofiranje. Leva in desna šoferjeva noga sta v tem avtomobilu prosti in prihranila začetniku največje težave. Ostanje samo volan, pospeševalnik in zavora. »Citroën« je prikazal nov model ID-19, ki je zamenjal v Franciji tako priljubljeni »Citroën 11«, konstruiran že leta 1937. Ta avto se ni spremenil celih 20 let ne po obliki ne po motorju. Zdj, ko prihaja do veljave ID-19, pa je šel med staro in novo njegova starejša sestra DS, je tudi ID ne samo po obliki, marveč tudi po konceptu 260.000 avtomobilov letno, na drugem pa »Citroën« z 200.000.

»Citroën 11« oziroma »15«. Avtomobili te znamke že prodirajo tudi na zunanje trge.

Vse te novosti v avtomobilski industriji pa so zanimive samo za strokovnjake, vtem ko se običajno zanje ne zanima, ker se zmerom čaka na »svoj« avto. Takšen avto bi bil nekoliko podoben »Citroënu 2« (15 KS) s pogojem, da bi se še nekoliko pocenil. Letos je namreč njegova cena poskočila od 350.000 na 430.000 frankov. A to je še zmerom najbolj priljubljen družinski avto v Franciji.

Na koncu naj še pripomnimo, da se francoska avtomobilska industrija koncentrirala. Francija je izgubila vrsto manjših tovarništev, ki so proizvajale male prozizvalce, kar jim je doslej samo omogočilo, da so obdržale cene na dosega ravnini, hkrati pa povečale proizvodnjo in prodajo. Štiri velike francoske avtomobilске tovarne so izdelale letos v prvem četrtletju 437.271 avtomobilov, lani pa 373.000. Na prvem mestu je »Renault« s približno 260.000 avtomobilov letno, na drugem pa »Citroën« z 200.000.

ARGO
KROŽNIKI ODLIČNE JUHE V 7 MINUTAH
ZA 60 DINARJEV
ARGO JE KONCENTRAT GOVEJE JUHE S JAJCNI
TESTENINAMI V VREČICAH
ZAHTEVAJTE V VSEH TRGOVINAH NOVI PROIZVOD
ZNANE TOVARNE KONSERV ARRIGONI V LIZU

ARRIGONI IZOLA

Mladi boljševik iz Celja

Spomini upokojenega rudarja Franca Horvata
na revolucionarne dni v Rusiji

ljenje. Delavski razred, buržoazija, revnoba to ime, ker je bila izredno lepa. Besede legendarne junakinje, ki so ji kroglice prizanašale, so zmerom navdale v revolucionarje za odpornostjo in žilavostjo vsaj še za en pohod.

Tudi tistokrat je Lepotica govorila borcem: — Tovariši, mi moramo zmagati. Mi... Horvatovi tovariši, rojak in soimenjak Franc Zokli sedi tik Lepotice. Zanj ni več dvoma. Vstane. Žvižg gole sablje — in dnevi Oktobra. Globinci še niso vedeli glava plavalase lepotic se zatrkla po

SMRT BRHKE LEPOTICE

Eden izmed šestih tisočev borcev Globinskega odreda internacionalne brigade je bil tudi Franc Horvat. To so bili prvi dnevi Oktobra. Globinci še niso vedeli

Nov Horvatov odred — Marinski, ki mu poveljuje Sarajevčan Jozo, je naglo kopnel. Naposled: Tomsk in formiranje prvega jugoslovanskega polka »Matija Gubec«. Nad 5000 borcev vodi polkovnik Rukavina, za njim pa major Sertić.

Cilj napada je — zmagati pri Samari. Združeni kontrarevolucionarji ogorčeno branijo važno taktično središče. Eni in drugi so neomajni.

Nenadoma prešine vrste boljševikov vest:

— Lenin! Lenin prihaja!
Prvi borec revolucije govori borcem: — Tovariši, če bomo zmagali tu, bo naša tudi končna zmagava. V treh dneh bomo pregnali buržoazijo in Japonce. Sibirski odred je zavzel dohodno pot. Zdj moramo združeno napasti.

Tako je govoril Lenin — se spominja Franc Horvat. Nikogar ni bilo med nami, ki ne bi bil sodeloval v jurišu na Samaro. Zmaga pri Samari je odprla pot zmagi. Odred Jugoslovancev so čakale nove naloge. Se zdaj se stari Horvat spominja tovarišev iz odreda. Spominja se imen Gajića, Papića, Franca, Oltra in drugih, ki bi jih sila rad še enkrat srečal, če bi še živeli.

»HIMALAYA« JE PRIPLULA V SPLITSKO PRISTANIŠČE

Končana je dolga pot jugoslovanskega odreda. V splitsko pristanišče je priplula britanska vojna ladja »Himalaya«. Eden izmed povratnikov je Franc Horvat, 31-letni boljševik. Iz mesta pod Marjanom hiti Franc v svoje Celje, katerega slika je v spominu malone skrita pod pogorišči druge domovine. V rojstnem mestu ga sprejme predsednik mestnega občinskega sveta G. Katnik.

— Horvat, ti si boljševik. Tu ti bo trda predla, tu se te vsi spominjajo. Odpotuj kam, kjer te ljudje ne poznajo, in molči o Rusiji!

Vreča z rudarskim šlemom in kruhom se je zopet znašla na širokih Horvatovih ramenih. Nekaj let boljševik, ki molče koplje po hrvatskih rudnikih. Potem senjski rudnik. Ravna Rijeka.

Zdj pa je tam, v naselju, katerega prebivalci se pozdravljajo »Srečno!«. Vsi poznajo starega Franca, ki jame včasih v krmi za mizo pripovedovati o dnevih, ko je po stehaj in tajgi prehodil veliko sovjetsko deželo, po poti, po kateri ga je vodila Leninova beseda.

P. P.

»Krst kapitalizma« — s propagandnimi napisi obloženi tramvaj v Moskvi jeseni leta 1917

za peterokrako zvezdo. Na čepicah so nosili rdeče kroglice. Odred je čakala težavna naloga: pregnati belogardiste iz omske gubernije. Po guberniji ni bilo moč hoditi. Hitri kosaški konji so sejali smrt. Ni bilo kolone, katere delov ne bi bile zdecimale kosaške zasede.

— Kako to, da vedo kosaški za pot, po kateri pojdemo? — so se vpraševali preden. Morala in moč odreda sta se po vsaki novi žrtvi skrčili. Ni bilo več trenutka, da bi bil človek varen. Zlobota cev je čakala za vsakim kampom, drevesom, grmom. Neranljiva in močna je bila samo brhka Lepotica, ki je poveljevala odredu

zadeli na nepričakovano zasedo.

— Trocki nas bo prepral — so govorili mrki rudarji. — Zmagali ne bomo, dokler nas ne bo vodil Lenin.

— Snači so kosaški spet pretaknili svo vas, Lenin pa je bil skrit v staji. Dva kmeta so grgli pod led v reko, da bi spregovorila. Nihče ga ni hotel izdati.

Agitatorji so vsako noč prihajali v rudnik. Obljubljali so novo, boljše živ-

DOGODEK NA GLAVNI CESTI
Pomagajte človeku...

Imam znanca, ki si je nedavno omislil motorno kolo. Kadar koli ga vidim, brni na njem po cesti. Prva vnuma ga nikakor noče miniti. Oni dan pa sem ga srečal peš in pričela sva¹ pogovor.

treba pripraviti ureditvene načrte za zasebne in združne gozdove in te tudi dosledno izvajati. Pri tem bodo potrebovali gozdarske strokovnjake. Posluževati se bodo morali kooperacije. Odpravljati pa bodo morali tudi okoliščine, ki lastnike majhnih gozdov silijo, da sekajo nezrelo dreve.

Mnogo lahko oristi kooperacija med lastniki zasebnih gozdov in upravami gozdov splošnega ljudskega premoženja. S pogodbo bi lahko uredili, da bi zasebni lastnik dobil letno določeno količino, ki jo potrebuje za lastne potrebe, tjer ga dolej ni grabil nihče, v zameno pa bi ga puščali v izrpanih zasebnih gozdovih. Koristi je mnogo. Lastniki gozdov bodo našli razne možnosti, kako bi jih vskladili med seboj. J. P.

Na Kortini pri Rižanji se v samotni spominja borbene mla-

A black and white photograph showing a large wooden derrick or crane structure on a barge or dock. Several men are visible working on the structure, and a large wheel is visible on the right side of the frame.

Tezno v minulem tednu

SE ENO GODBO

Godina sekcija DFD Svoboda Tezno je imala v sredo redni letni občni zbor. Udeležili so se ga člani sekcije in lepej številu, predsednik tovariš Draga Čotić pa je v svojem poročilu seznanil prisotne z uspehi tamburškega orkestra, salonskega orkestra in še posebno z uspehi ženskega godbe. Način, ki ga je bila nedavno ustanovljena in je v ponos ne samo tezenski Svobodi, marveč celotnemu delavskemu Teznu. V minuli sezoni so člani godbene sekcije sodelovali na vseh važnejših svečanostih skupno pa so pridobili tudi novopom. Med drugimi, gostovali tudi v Opatovcu. Člani tezenski godbeniki so spomnili dobili nove uniforme. Po poročilu predsednika tovariša Draga Čotića se je razvila plodna razprava, v kateri so člani naglasili, naj bi ustanovili godbo na pihala, ki je že imela dve basisti godbo in tako bi imela dve lastni godbi na pihala. Oz. zaključku obnega zbora so izvolili nov 11-clasni odbor,

pisna, zgodovinska in tehnična iz-
davanja. Prisoten članj so zato ste-
nili ustanoviti mladinsko ljudsko
univerzo, ki bi imela predavatelje
polačen od odraslih. Prav tako
pomemben je sklop o osnovanju vsmo-
učno-ideoloških seminarjev v smu-
čih domovih mariborske Metlane
in TAM. Ob zaključku so, davi po-
porili o bodočem delu LU, zeli
razrešeno staremu odboru, izšli
so tudi nov odbor, za predsednika
ka pa ponovno tovariša Franja
Bityca. G. D.

KULTURNI TEDEN ZAKLJUČEN

Prvi občinski kulturni teden, ki ga je priredil Svet Svobod in prosvetnih društev občine Tezno lepo uspeša. Do sedaj je bilo že nekaj takih tednov, pevski in godbeni nastopi, lutkovne predstave in šahovski turnir. Včeraj pa so v knjižnici na dvorani TAM svečano zaključili teden z akademijo. Najzaslužnejšim društvom so podelili diplome. Teženčani so bili s tovrstno kulturno prireditvijo zelo zadovoljni, kar dokazuje lepo število obiskovalcev na vseh predstavah.

MLADINSKA LJUDSKA

UNIVERZA

Občni zbor je imela v tem tednu tudi Ljudska univerza. Predvsem mladina se ga je udeležila v lepem številu. Iz poročila, ki ga je podal predsednik tovarš Franjo Pivec, je razvidno, da je bila minula sezona za LU težno izredno plodna. Priredili so 18 predavanj, katerih se je udeležilo 1806 poslušalcev. Največje zanimanje za predavanja je med mladino, ki si želi predvsem poto-

V četrtek je v proslavo 40-letnice Oktobrske revolucije uprizorili ljubljansko gledališče Emila Frelleja dramo »Vrnili se je«, ki jo je režiral avtor. Med občinstvom je drama žela lep uspeh. Na sliko: Majda Hermanova kot Sonja in vo Kostanješek v vlogi njenega slenega moža.

Ord v.sepo.vso.d

bo je bila sloveška etika in moralna bolj na tehnikah kakor kdaj koli v zgodovini. Spelco, napredno pošteno, na smrt obsojeno dekle je lepo podajala tov. Anžela Močnikova; v težavno vlogo Marije, ki je iz ljubezni do otroka izdala celo svojega ljubljenega moža, se je dobro vživela režiserka tov. Zofka Voitanskova; Svetlovrko je dobra podala tov. Milka Cesarjeva. Tudi ostale vloge so bile dobro porazdeljene. Sceno je oskrbel tov. Franc Bostjan, inspicirali so pa tudi mladi, ki tudi zelo dobro nastopaj v vlogi vodje policijskih za-porov, za razsvetljavo je poskrbel Ivan Vocočnik.

V Cerkvenjaku arondirajo

Kmetstvo gospodarstvo Cerkev-
njak meri 150 ha, kar ima razdro-
bljeno v 108 koseh, od katerih so ne-
katere zelo majhni. To ovira delovni
kollektiv pri strojnem obdelovanju,
zato je posvetil veliko skrbi aronda-
cijskega posestva. Sedaj je v aronda-
cijskem postopku okrog 20 ha zemljišč,
ki jih bodo razdelili na posamezne
kmetovalce. Delovni kollektiv pa
je že neuprten, ker je aronda-
cijski postopek od ocenjevanja parcel do
zemljiško knjižnega prenosa zelo
dolga. Dogovarja se tudi z drugimi
kmetovalci za zamenjavo novih zem-

V vsak dom

hranilno knjižico Mestne hranilnice ljubljanske

Trgovine so ločili
d kmetijskih zadrug

V začetku oktobra sta kmetijska zadrugi Gradišče in Cerkevnik v le-narski občini izločili svoje trgovine iz zadrugnega poslovanja, ostale za-druge pa takšno odcepitev še prouču-jejo. Zadrugniki v Gradišču so se hi-tro navdušili za odcepitev trgovine, ker so imeli z njo le težave, včasih pa so morali kriti celo izgubo.

Ali, če trgovski kolektiv sedaj bolje gospodari? S tem vprašanjem se združniki niso niti ukvarjali, saj imajo tudi običajno trgovino, pa bo do kupovalci v tisti, kjer bodo bolje postreženi. Običajna trgovina je namreč že doslej pokazala potrebno sposobnost, da se prilagaja potrebam svojih tudi ne nujno imeti trgovine raznih podjetij, če ni dovolj velikega prometa, kajti takšna navidezna konkurenca se podružuje blago. Bolj previdno razpisujejo o odepitvi trgovine tudi združniki, ki imajo v kraju eno samo združno prodajalno.

Za kupca se trgovina ni blaga, ki ga hoče kupiti, trgovina, v kateri kupuje. Žep, je spet enako. Le redki imajo tista mala trgovina, polno drobnih in velikih stvari, grehe, ki ji jih naprli kupci.

ČEMU NI EMAJLIRANE POSODE?

Tisto jesensko soboto je bil veleblagovnica »Merkur« v Ptuj polna kupcev. Prihajali so

ramljanje v trgovini

Kupec ob izlivu trgovskega veletoka

Za kupeca se trgovina prične in konča pred pultom. Če ni blaga, ki ga hoče kupiti, je tega zmeraj kriva prav tista trgovina, v kateri kupuje. Če je predragro blago za njegov žep, je spet enako. Le redko pomisli kupec pred pultom, da ima tista mala trgovina, s katero ima neposreden stik, vse polno drobnih in velikih težav in da večkrat ni kriva za vse grehe, ki si jih nariti kupec pred pultom.

ČEMU NI EMAJLIRANE POSODE?

Tisto jesensko soboto je bil veleblagovnica »Merkur« v Ptuj polna kupcev. Prihajali so

TUDI DVOKOLES NI

zavečarili to in oho, poizkusili zavračali in tudi kupovali. Pred oddekom, kjer prodajajo dele za kolesa, kolesa in posodo je zmeraj dovolj ljudi. Le da od tu večkrat odhajajo prazni rok. Ta dan je v kratkem razdobju vprašalo pet kupcev za emajlirano posodo. Odšli so, ker niso dobili nič pri mernega. Vprašal sem prodajalca, kaj je narobe z emajlirano posodo, ko imamo vendar v Celju tovarno. »Veliko povpraševanje je za to posodo,« je potrdil. »Ampak mi je nimamo nikoli dovolj na zalogi. Grosistično trgovsko podjetje »Panonija« v Ptuj naroča posodo, ampak nikoli ne dobi toliko, kolikor naroči. S posodo zalaga tudi trgovine na

TUDI DVOKOLES NI

Enako so iskana dvokolesa domače tovarne koles v Subotici. Letos jih je veleblagovnica »Merkur« v Ptuj u dobila manj v desetih mesecih, kot prej v enem četrtilletju. Naročilo je bilo, planirali so promet, zdaj pa iz tega ni nič. Enako manjkajo v trgovini tudi deli za omenjena kolesa. Pri

oddelku z elektromaterialom ni naročenih električnih peči, ki bi zdaj šle najbolj v promet. »Na drugi strani,« pa mi je povedal prodajalec v tem oddelku, »smo zelo zadovoljni s domačimi električnimi štedilniki »TOBI«. Pred dnevi smo dobili štedilnike in jih že precej prodali. Mi in kupci smo zadovoljni.«

Gostje v Ravnah

V nedeljo popoldne je gostoval na Ravnah na Koroškem ansambel karibskih oper Verdijevim "Rigoletto". Gostovanje je pokazalo, kako koroško ljudstvo lačno lepoto, karere nudijo ob dobri izvedbi Verdijeve umetnine. Občinstvo je do zadega kotička zasedlo dvorano Titovega doma. Nastopajoče so ob uspešnih arizah – zlasti Gildo – Mišo Perčetofo poslušali nagradni koncert, ki je bil sicer namenjen soizvednim predsednikom dramskega sveta živobode – tov. Borutu Mevsečku pručeno zahvaljivi gostom iz Maribora, ponikrka Alenka Jšin je pa poklonila tudi koroških nageljov.

»Svet brez sovraštva«
na ravenskem odru

Gledališka družina »Svobode Prehovega Voranca« iz Raven na Koročem je nastudirala v režiji tov. Zofe Volčanske dramo »Svet brez sovraštva« M. Pucove. Zahtevno delo je nova približala gledalcem tiste čase.

Na odseku Dreo-Sušnik v Trbovljah se načrtuje razširitev in modernizacijo glavne ceste, ki bo več dolga, ko bo cesta betonska, in se bo razširila na cesti v bližini trga.

eu. Člani te prve celice so bili: Anton Berničič, Jo Ozičič, Klobučar, Franc iz Klanca, Valentin Mihalič, Krležič pri Ozičiču in Ivan Mihalič, čevljar iz Ozičice. Zdaj je živ samo še Berničič. Rad se spominja tega dogodka in pripoveduje, da so to prvo celico imenovali »Srebrnata celica«. Kmalu po tem delovanju je celica razpeta, širilo tud po bližnjih vaseh: kot v Podgorje, Prešnico, Crnotiče, Belko in Gabrovico, kjer je bil posebno delaven član tovarš Klement Purger. Člani so med ljudem širili časopis »Delo« in na sestankih razpravljali o delavskih vprašanjih.

Načelnik in karabinjerji so Bernetiča zmeraj zasledovali. Niso mu mogli do živga. Selekcijsko so bile izvršene nekatere sabotaže akcije, so ga začele zasledovati. Ob neki drugi priložnosti so ga aretirali karabinjerji iz Črnega kala. V zaporu so ga nedolgovsko preteptali. Drugič so ga skvadarji prišli v Trzin in mu dali pet risovalnega olja.

Za vsa mučenja in preganjanja se je Bernetič masčeval med NOB s tem, da je bil rajonski finančni referent, nato okrajni in nazadnje finančni referent OOOF za Slovensko Istro. Po osvoboditvi je postal glavni ustanovitelj Okrajne za družno nabavno-prodajno za-

Pred leti so, ob obisku tu-
varša Tita v Kopru, pripeljal
k sprejemu v Portorož tud-
tov. Bernetiča. Tov Tito je
Bernetiča vprašal, od kdaj so
deluje v delavskem gibanju.
Ko je Bernetič odgovoril, da
od leta 1919, se je tovarš
obrnil do takratnega sekretar-
ja okrajnega komiteja Julij
Bettrama in dejal: »Pazite na
ove ljudi.« P. A.

Na odseku Dreo-Sušnik v Trbovljah so v polnem teku dela za razširitev in modernizacijo glavne prometne žile skozi Trbovlje. Ne bo več dolgo, ko bo cesta betonirana. Na sliki: zemeljska dela na cesti v bližini trafa postaje pri Sušniku

TRI ZGODBE

— zgovoren dokaz napačne vzgoje

»Ze spet si se potepal!« se zadere plečat možakar, Tončkov oče. Njegovi živci, podobni tanki nitki, popuste. Takrat se usuje ploha psov in udarci prekrizajo otrokovo telo. Mati pa v priložnosti zavpije: »Ti si vendar živina, še ubil ga boš. Saj je bil le pri sosedovem Zdravku!« Takrat se Tončku utrnejo solze in njegov prestrašeni pogled beži od očeta k materi. Da, pri njej je zavetje! In že zdrvi v njeno naročje! Prva zgodba!

Delavsko-rudarska družina. Ob desetih zvečer, ko zvezde že poljubljajo temo, prihrumi domov Francetov oče. Mati ga že zmeraj čaka. V hipu zazvoni in brnenje zvonca se razlega. Mati odpre vrata in pijana postava se primaje skozi tesna vrata. »Kje so otroci? Ivan, Jože, Minka hitro sem!« Hitro sem ob desetih zvečer. »Ta ni umit, ta ni počesan, ta ni oblečen! Zakaj ne? Kaj si delala ti, a? Vse je narobe! In že letijo lonci, vilice, žlice preko miz in oken na dvorišče. Otroci se razbeže v naravo. Tam prezebajo, toda raje tam, ker poznajo trdo očetovo pest.

Minka gre naslednje jutro v šolo vsa bleda in utrujena. Drugo uro ji obrazek zdrkne na klop in Minka zasanja.

V tretji družini so doma nezakonski otroci. Najstarejši Stanko ter dve mlajši sestrki. Mati gara vse dni za tri. Stanko dorašča, hodi v šesti razred osemletke. Postaja ukazovalen. »Mati, v kino grem!« »Stanko nikar, prosim, boš raje šel v nedeljo dopoldne!« »Ne, takrat je le za otroke!« In Stanko sname s klina kapo ter ježno odide.

Materi se orosijo sive oči in njena suha postava se še bolj sključiti.

TRI ZGODBE — VREDNE, DA SE OB NJIH ZAMISLIMO

Tonček postaja potuhnjena in zviti, očetu se spretno izmika. Toda kakšen junak je, kadar pride med sovrstnike, gospodvalen, ošaben, prepeški in predrzen. Doma je pomaknjen v zadnji kot, v družbi je junak med junaki. Takih tudi v šoli ne manjka in prav z njimi je vzgojno vprašanje težko reševati. Kdo naj ga najprej reši? Dom! Vgoja mora biti rešena. Kar veli eden izmed rodilcev, pa čeprav ni popolnoma prav, naj tega ne popravlja drugi. Kaj bo sicer iz našega otroka, ki bo imel dva obraza? Trda pest — taka vzgoja ni dobra. Postal bo prepečen in predrzen. In takega si ne želimo.

Minkin obraz je blede, njena umska zmogljivost v šoli se manjša. Njena pot v bodočnost — v vse lepo — je zagrenjena. Dekle postaja boječje, plašno, njen značaj se šibi pod težo očetovega nasilstva. Namesto krepkega in zdravega člana obitelji bo zrasel notranje razdrojen človek. Šibak

Včasih mu le napravimo veselje

In upogljiv. In rešitev? Lahko pričakujemo spreobrnitev pijanca? Da, mogoče... Če mu je otrok resnično drag? Sicer pa moramo otroku spremeniti družinsko okolje!

Zadnja zgodba, ki vendar ni zadnja. Stanko se osamovaja. Sestrata je slab vzor. Tu se čuti, da ni očetove roke. Ali jo materina lahko nadomesti? Lahko, čeprav ne popolnoma. Kolikor ljudi, toliko značajev. Marsikateri otroka bi ganile materine solze, druge pa spet ne. Mati mora biti avtoriteta, obvladati mora sebe in otroke. Nič ne de, če je sin trenutno užaljen, občutiti mora, da mu kruh reže mati in da se pri njej ne da vse doseči. Prva popustljivost bo rodila drugo in tretjo. Otrok bo postal gospodar situacije in mati bo popuščala, ker bo čutila, da je izgubila vaje.

»Trije primeri — pospešimo jih, oglejmo si jih, in morda bomo našli v njih sebe. Če jih bomo dobro analizirali, bomo tudi razumeli, zakaj so nekateri naši otroci takšni.

V. S.

PIČLA SADNA LETINA

Majski sneg je uničil bogat pridelek sadja, ki smo ga letos upravičeno pričakovali. Dobili bomo samo približno eno četrtino normalnega pridelka, ako upoštevamo vse kakovostne razrede sadja. Dobrih zimskih jabolč je zelo malo in bodo imele tudi temu primerno ceno. Zaradi tega moramo vse plodove na domačem vrtu kar najskrbneje obrati in shraniti za zimo. Mnogo je plodov, ki so se zaradi ne popolne oploditve enostransko razvili, sicer pa so trdkasti in pokvečeni. Tudi te bomo spravili ali pa skrbno predelali v razne druge shranke. Vsekakor pa jih je treba ločiti od drugih zdravih, normalno razvitih plodov, ker bodo bolj podvrženi gnitju. Zelo važno je tudi, da zimskih jabolč ne bomo obrali prezgodaj. Če večkrat smo opozarjali na to, da se zeleno sadje v shranbi ne drži in da se nepričakovano hitro izsuši ter zgubanci. Pri sadju namreč razlikujemo dve vrsti zrelosti: drevesno in užitno zrelost. Drevesno zrelost doseže sadje takrat, ko dobi sorti ustrezno barvo in ko se pecelj brez večje sile lepo loči od vejice. To je pa zlasti pri zimskih sortah jabolč zelo težko ugotoviti. Gotovo ste že opazili, da se nekatere sorte težko ločijo od vejice celo novembra (n. pr. bobovec), čeprav je takrat skrajni čas za obiranje zimskega sadja. Prav zaradi tega se je uveljavilo nekakšno šablonsko pravilo, da smemo nekatere sorte obrati čisto po prvem močnejšem mrazu. Kakšna stopnja pod ničlo temu sadju ne škoduje, zelo pa mu škoduje pre- zgodnje obiranje. — Užitno zrelost doseže zimsko sadje včasih šele več mesecev po skladiščenju (n. pr. bobovec

februarja, parmene in jonatan decembra, kanadke novembra itd.). Nekatere se v primerni shrambi, skrajno brez sprememb, obdržijo do junija, če smo jih pravilno brali (ontario in mošancelj). Užitno zrelost sadja spoznamo predvsem po značilnem vonju in okusu ter po čvrstosti mesa. Te dobre lastnosti užitne zrelosti pri nekaterih sortah hitro minejo, ker postane čvrsto meso moknato in praznega okusa. Pri poletnem, zlasti še pri koščicastem in jagodastem sadju, nastopita obe zrelosti hkrati in bi zaradi tega bilo napačno tritati zelene plodove, ali pa presne plodove za daljšo dobo skladiščiti.

Zimsko sadje obiramo proti koncu oktobra z rokami ali z obrači previdno v predpasnike in obšite košare. Obiramo le v suhem vremenu, ker sadja za vziljenje ne smemo brisati. Ravnanje z njim kakor z jajci! Preprečujemo nepotrebno prestopanje z ene posode v drugo, ker če najmanjši odtis lahko občutno pokvari trpežnost sadja. Obrano sadje pustimo nekaj dni v primerno hladnem prostoru, da se oznoži, šele nato ga prenesemo v shrambo, ki naj bo hladna in ne pre- suha. Razumljivo je, da so za to pri- merne tudi sobe in drugi hladni pro- stori, kjer ne shranjujemo zelenjavi ali kakšnih drugih vonjavolnih snovi. Sadje namreč prav tako kot surovo maslo, rado potegne vonj nase in dobi včasih prav neprijeten vonj in priokus.

V toplem vremenu se krizanteme tudi na planem hitro razcvetajo. Ako bi grozila huda slana, cvetje porazite in ga dajte na varno v mrzlo vodo. Hlad mraz uniči krizanteme tudi pod pokritvalom in sicer tako, da porjavijo

IZBERI DOBRO!

Spalne srajce so v konfekciji dražje, kot če jih damo izdelati pri šivilji
— Tudi spalno srajco skrbno izberimo

Večkrat, kadar kupujete v trgovinah, se sprašujete, kaj je bolje in ceneje — ali izgotovljeni konfekcijski izdelki ali kupljeno blago, ki ga daste potem ukrojiti krojaču in šivilji po vaši meri in okusu. V takih dvomih boste tu-

vsem tem morate najprej dobro razmisliti. V trgovinah dobite zdaj že kar pestro izbiro takega perila: tople flanelaste spalne srajce z dolgimi rokavi, svilene spalne srajce in pižame. Spalna srajca iz flanel stane okrog 2700

primerne postavi verjetno dobro pristajale. Izgotovljena spalna srajca bi bila torej ena možnost. Kaj pa srajca, ki jo boste dale same delati po svojem okusu? Kakšni bodo stroški? Blago za flanelasto spalno srajco bo stalo okrog 350 do 400 dinarjev, zanjo pa potrebujete približno 4–5 m blaga enojne širine. Če ste velike in močne postave, boste seveda potrebovali več blaga in obratno, če bo srajca brez rokavov, bo zadostovalo manj blaga. Če zdaj vse natanko preračunate, lahko vidite, da stane narejena srajca pri šivilji, ali če jo napravite same, manj, kot po če jo kupite izdelano v trgovini.

In kaj pravi moda o spalnih srajcah? Svetujemo vam dolgo (do tal) spalno srajco, z dolgimi nabranimi rokavi, široko s pasom pa tudi poldolgo srajco, s tricertrinskimi rokavi, volano in brez pasu. In pižamo? Nekatere rade nosite tudi to vrsto spalnega perila. Za te si je moda izmislila poseben kraj: ohlapno jopico z dolgimi ali kratkimi rokavi ter ozke, malo krajše hlače z razporkom. Primerno blago za pižamo je flanela in sicer rožasta, pikčasta, nadalje pralno tiskano blago, vzorčasta ali enobarvna svila in podobna blaga za spodnje perilo.

Zimski plašč iz kamelje dlakovi- ne, ovratnik je okrašen z nizkim krznom

Topla plašča

Plašč iz mehkega volnenega blaga, širok in ima dve vrsti gumbov, ovratnik je krznen

Na hitro pripravljeno kosilo

MOČNIK Z VINOČETOVO KOCKO, OCVRTA PARISKA ALI »POSEBNA« SALAMA, KROMPIRJEVA SALATA Z ENDIVJO, MLEKO.

V vrelo vodo vržemo 1/4 »Vinočeto« golaševe kocke in ko se le-ta razpusti, stresemo v vrelo juho še dve skodelici vsukanca, ki ga pripravimo iz dveh skodelic bele moke in jajca. Ko je močnik kuhan, dodamo juhi še žlico drobno sesekljane peteršilja.

Olupimo 40 dkg pariske ali »posebne« salame in jo nareže- mo na prst debele kockice, po- valjamo jih v moki in raztepe- nem jajcu, ki mu lahko doda- mo žlico vode. Nato klobaso povajamo še v kruhovih drob- tinah in jo na hitro ocvremo na masti ali olju.

di glede spalne srajce. Za kaj se do 3000 dinarjev, pižama okrog 3400 dinarjev. Te narejene srajce spalno srajco ali za blago? O v trgovini so še kar lepe in bi

ZA SOLE, DOMOVE IN GOSPODINJSTVA

JEDI S SKUTO

pripravljene iz mleka v prahu

● KRUHOVE REZINE S SKUTO

Bel kruh narežemo na centimeter debele rezine, ter jih navlažimo z mlekom. Namažemo jih s skutinim (lahko pa tudi z drugim poljubnim nadevom) ter jih pokrijemo z nena- mazano kruhovo rezino. Po dve rezini skupaj povajamo v jajcu in drobtin- nah in jih ocvremo na masti. Lahko pa jih povajamo samo v jajcu in jih pečemo na pekaču v srednje vroči pečici. Nadev iz skute napravimo takole: Med dobro stisnjeno skuto denemo sesekljano čebulo, zelen pe- teršilj in sol. Nadev izboljšamo, če skuti primešamo še sesekljane kisle kumarice in sardelo. K rezinam po- nudimo poljubno solato in večerja je zelo izdatna.

Rezine s skuto lahko pripravimo tudi s sladkim nadevom, kot smo ga pripravili za sirove rezine.

● ZLANKROPI IZ SKUTE

Napravimo testo kot za rezance, 20 dkg moke, jajce, malo vode. Nadev: 25 dkg skute, 2 dkg maslobo, 2 dkg drobtin, sesekljan zelen peters- šilj, sesekljano čebulo, sol in jajce.

Sladki nadev pa pripravimo takole: 25 dkg skute, 2 dkg maslobo, 2 dkg drobtin, jajce, sladkor, cimet, limo- nino lupino. Lahko pa opustimo ci- met in namesto njega primešamo pehtan, meliso ali črno meto (se- sekijano).

Rezančovo testo razvaljamo, malo bolj debelo kot za rezance, ga razre- žemo s kolesčkom ali nožem na kva- dratne krpice. Na vsako krpico damo za kavno žličko nadeva, rob testa namažemo z beljakom in krpico prepoegnemo v trikot. Zlankrope ku- hamo v slani vodi 10 minut. Nato jih poberemo s penavko na pogret

krožnik in zabelimo slane z ocvrti, sladke pa z na maslu prepraženimi drobtinami ter jih še malo osladimo. K sladkim zlankropom ponudimo sad- ni sok in kompot, k slanim pa solato.

PILETITE Z NAMI

Zima nam trka na duri. Zato po- hitimo, da nas ne bo zatekla, ko še za njo ne bomo pripravljeni. Pozimi se najbolj grejemo v pletenih obla- čilih.

Letos nam moda prinaša dolge jopice in puloverje. Njih dolžina je nekako od 90 do 95 cm. Razen tega pa sredajo v modnih revijah tudi kratke večerne jopice, imenovane bolero ali kamizolice. To so oblačila, ki so jih včasih nosile tudi naše ba- bice.

Letošnja modna barva pletenin je: črno-bela, pastelno-modra, pas- telno-zelena ali pa rumena barva in to v vseh odtinkih. Moderni pa so za letošnjo sezono tudi večbarvni puloverji z najrazličnejšimi pestrimi norveškimi vzorci. Tak pulover je posebno privlačen pri smuki, sankan- ju in drsanju. Puloverji, pleteni z norveškimi vzorci, imajo še to pred- nost, da so toplejši.

Za danes sem pripravila lepo, okusno žensko športno jopico. Jopi- ca na sliki je rumeno pastelne barve, lahko pa si zberete barvo volne po svojem okusu. Za njo potrebujemo 790 g volne, dve pletilki št. 3,5, za robove pa pletilke št. 3. Če vzor- ček, ki ga naredite iz desetih pletelj v vzorcu št. 2, da 4 cm širine, potem se lahko držite točnega opisa plete- nja. Če pa imate volno drugačne de- beline, pa preračunajte tako, da si najprej napravite poskusno pletenje. Če bi vam vzorec št. 2 delal težave, lahko jopico spležete tudi tako, da na lice pleteste same desne pletelje in na narobni strani same leve pletelje. Tudi v tem primeru pletemo rob spo- daj, okoli vratu in pri rokavu dve desni in dve levi pletilji s pletilkami št. 3.

Vzorec št. 1. Ovratnik, spodnji rob in zapestnike pri rokavih pletemo dve levi pletilji s pletilkami št. 3.

Vzorec št. 2. Vso ostalo jopico pletemo v naslednjem vzorcu:

1. vrsta: 1 leva pletilja, 2 pletilji desno križamo (to je, najprej pod- pletemo drugo pletiljo, nato prvo pletiljo desno in šele sedaj spustimo obe pletilji s pletilke, 1 leva pletilja in vzorec ponavljamo tako do konca vrste.

2. in 4. vrsta, 3 desne pletelje, dve levi pletilji, 1 desna pletilja, od tu vzorec ponavljamo do konca vrste.

3. vrsta: 1 leva pletilja, 2 levi pletilji križamo (to je, najprej pletemo drugo pletiljo od zadaj desno, nato 1 pletiljo spredaj desno in šele sedaj izpustimo obe pletilji, 1 leva pletilja, 1 desna pletilja, od tu vzorec ponav- ljamo do konca vrste.

5. vrsta: začnemo pletiti s prvo vrsto in naprej se držimo vrstnega reda.

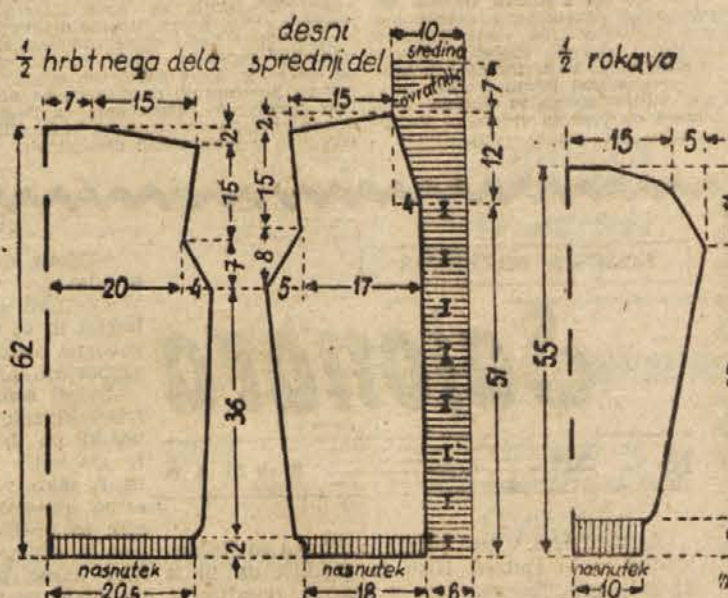
Krbet: na pletilki št. 3 nasnuje- mo 102 pletilji in pletemo 2 cm visok rob vzorcu št. 1. Potem nadaljujemo delo v vzorcu št. 2 s pletilkami št. 3. V prvi vrsti dodamo porazdeljeno

31 cm višine, merjeno od spodnjega roba, začnemo snemati za vratni iz- rez: šestkrat po eno pletiljo na 1 cm razdalje, nato štirikrat po eno pletiljo na poldrug centimeter razdalje. Pri 23 cm višine rokavnega izreza snemamo za ramena: 37 pletelj snamemo trikrat.

Levi sprednji del: pletemo po opisu desnega sprednjega dela, sam- o v nasprotni smeri.

Rokav: Za rob nasnujemo 57 pletelj in pletemo 5 cm visok rob po vzorcu št. 1. Delo nadaljujemo po vzorcu št. 2. V prvi vrsti dodamo 10 pletelj porazdeljeno. Na obeh stran- eh dodajamo 19 x po 1 pletiljo v razdalji 2 cm, pri 4 cm celotne višine rokava imamo na pletilki 100 pletelj, zdaj začnemo snemati za rokavni iz- rez: na obeh straneh v začetku vsa- ke vrste 13 x po 1 pletiljo, 2 x 12 pletelj ostalih 26 pletelj snamemo hkrati.

Izdelava: Posamezne pletene dele položimo na likalno mizo in jih z vlažno krpo na narobni strani poli-

še devet pletelj. Nadalje dodajamo na obeh straneh na vsaki 6 cm vi- šine petkrat po eno pletiljo, tako da imamo pri višini 38 cm (merjeno od spodnjega roba) na pletilki 121 pletelj. Te začnemo snemati za rokavni izrez: 11 x po 1 pletiljo v začetku vsake vrste, potem pa pri rokavnem izrezu dodajamo 5 x po 1 pletiljo na 2,5 cm razdalje, ker se ramena širijo. Pri 22 cm višine rokavnega izreza imamo še 109 pletelj, na vsaki strani posnamemo 37 pletelj za ramo in to trikrat, tako ostane še 35 pletelj, ki jih posnamemo hkrati.

Desni sprednji del: nasnujemo 46 pletelj in pletemo 2 cm visok rob v vzorcu št. 1. Delo nato nadaljujemo v vzorcu št. 2 kot hrbet in v 1. vrsti dodamo še 4 pletelje, na eni strani, to je ob stranskem šivu, dodajamo prav tako, kot smo dodajali pri zad- njem delu, tako da imamo takrat ko začnemo snemati za rokavni izrez na pletilki 85 pletelj. Za rokavni izrez snemamo trinajstkrat po eno pletiljo v začetku vsake vrste. Nadalje pa do- dajamo petkrat po 1 pletiljo pri ro- kavnem izrezu na 2,5 cm razdalje. Pri

kamo. Popolnoma posušene sešije- mo. Zdaj je treba napraviti še ovrat- nik. Nasnujemo 36 pletelj na pletilki št. 3 za zadnji del ovratnika in ple- temo 2 desni pletilji, 2 levi pletilji na obeh straneh, na koncu vsake vrste pa dodajamo 7 x po 3 pletelje tako, da imamo skupno število plet- eljev 106. Nato nasnujemo na sprednjem levem in desnem delu na vsaki stran- i po 112 pletelj, tako da imamo skupno število 330 pletelj in zdaj pletemo levi del, ovratnik in desni del skupaj: 2 desni pletilji, 2 levi pletilji. Ko smo napletli 3 cm roba, napravimo 8 gumbov po 3 pletelje v širini. Med gumbovami pa pustimo 12 pletelj presledica. Prvo spodnjo gumbenico napravimo 3 vrste od spo- daj navzgor. Potem pletemo še 3 cm, tako da meri rob skupaj 6 cm in na- rahlo zaključimo. Zadnji del ovrat- nika prisljamo k vratnemu izrezu na jopico in ga priposajemo, medtem ko sta stranska pripletena. Robove narahlo prelikamo z vlažno krpo, pri- sljemo še 8 ustreznih gumbov in jo- pica nas bo, če jo bomo pletle po navodilu, resnično razveselila

Čedna športna opica

IZ DELA OBČINSKIH SVETOV ZA TELESNO KULTURO

MOSTOVI NA ŠIRŠO POT

Občinski sveti za telesno kulturo se sedaj še nimajo pravega prostora pod soncem. Vsaj večina ne. Njihovo delovanje je povsem odvisno od občinskega ljudskega odbora. Če je pri tem vsaj trohica razumevanja, kar žal, povsod ne najdemo, potem tudi sveti lahko izpolnjujejo svoje naloge.

Marsikje se še izgovarjajo, da ni potrebe ustanovljati sveta za telesno kulturo, češ saj imamo »Partizan«, saj imamo športno društvo. Drugje spet pravijo, da nimajo človeka, ki bi svet vodil. V večini občin, kjer nimajo svetov za telesno kulturo, so to izgovori oziroma izhodi za silo, kajti povsod se niso dojele pomembne vloge svetov za telesno kulturo.

Razveljavljeno je, da so tudi občinski svetovi, nekeje hitreje, drugje bolj počasi ugotovili, da svet lahko veliko pomaga pri razvoju telesne kulture na njihovem območju. Tako bodo na primer v Logatcu v kratkem dobili svet za telesno kulturo, ki mu bo še bolj pospesila telesno-kulturno dejavnost v občini, lahko pa bo pomagal tudi društvu »Partizan«, ki se v njih udeležujejo tudi športniki, k se večjim uspehom.

Med boljše svete za telesno kulturo v naši republiki sodita, vsaj po

našem mnenju, sveta v radgonski in idrijski občini. Iz razgovora s predsednikoma (Francem Topolovcem v Gornji Radgoni in Francem Dirčkom v Idriji) smo zvedeli marsikatero zanimivost iz dela obeh svetov.

V obeh krajih se pozna pomoč občine. V Radgoni so že uvedli podružbenje telesnokulturnih objektov. Tako je občinski odbor prek sveta za telesno kulturo razdelil društvu »Partizan« nad 300.000 dinarjev za vzdrževanje domov. Tako so bili Radgončani med prvimi, ki so uvideli, da je takšno breme, kot je vzdrževanje doma, pretežko za društvo oziroma mu izdatki za vzdrževanje objektov otežujejo uspešno, osnovno dejavnost.

Če primerjamo oba občinska sveta, lahko ugotovimo, da so Radgončani v ugodnejšem položaju predvsem kar se tiče objektov, pa tudi vadištev imajo društva še kar v zadostnem številu. Organizacijsko delo je enotno, saj pridejo v društvo »Partizan« na svoj račun tudi ljubitelji športa.

Idrijski svet za telesno kulturo pa ima predvsem te probleme in naloge, ki zanje upajo, da jih bodo uspeli rešiti:

- Pomanjkanje vadištev.
- Pomanjkanje objektov,
- kot mlad svet (ustanovljen letošnjo zimo) iskati izkušnje drugod, kjer so že zaozrli ledino.
- razširiti telesno kulturo in jo prilagoditi potrebam rudarjev, dobiti ljudi, ki bodo pripravljali delati,
- razmisliti o možnosti združitve telesnovzgojnega društva »Partizan« in športnega društva Rudar s ciljem uspešnejše telesne kulture in za uspešnejše delovanje pod eno streho namesto dotedanjega dela po dveh tih, ki je cepilo silo. Le-tih pa Idriji ni toliko da bi jih lahko razmetavali.

V razgovoru sta oba predsednika spet in spet poudarila razumevanje občinskih odborov za delo, probleme in težave sveta.

Kaj nam kaže ta torej gornja primera? Vsekakor, da so občinski sveti, prav tako pa seveda tudi okrajni razstavni sveti, ki so toliko, da ob smotnem delu uspehi ne morejo izostati. Ni pa vse odvisno le od svetov. Precejšnje besede bodo imeli

tudi občinski odbori, kajti brez njihove pomoči bodo sveti za telesno kulturo le živitarni in se izgubljali v slepih ulicah. Upamo pa, da bodo v novih občinskih odborih dobili tudi svet za telesno kulturo tisto mesto, ki jim pripada.

»TEK OSVOBODITVE BEOGRADA«
Vazič pred Mihalicem

Beograd, 19. oktobra. — Mlad celjski atlet Stevo Vazič je v finalu premagal večkratnega rekorderja Jugoslavije Franja Mihalica v atletskem cesnem tekmovalju »Tek osvoboditve Beograda«. Lanski zmagovalac Drago Stritof je prišel na cilj šele tretji.

S to zmago se je bil drugi za lanske poraz, ko je bil drugi za Stritofom. Med moštvimi so zmagali atletski klub Beograda.

Posebnost letošnjega teka je v tem, da je v sedmih letih prikladal zmagovalni pokal osvoji atlet, ki ni v enem izmed beogradskih klubov.

KLADIVAR

najboljši atletski klub v državi

Sezona pomembnih atletskih tekmovalj v letošnjem letu je za nami. Brez dvoma služijo moštevna prvenstva kot merilo moči, širine in kvalitete naših atletskih kolektivov. V teh tekmovaljih pač ne zadostja pešica kvalitativnih atletov in atletin! Zasedba v vseh disciplinah mora biti popolna, če želimo doseči doleden uspeh.

Letos je AZJ razpisala klubska prvenstva kar za 5 kategorij — za mladince, mladice do 18, mladice do 20 let, za člane in članice. Kladivar in Odred sta bila mimo zagrebške mladosti edina, ki sta se po predhodnih dveh kolih uvrstila v finale z vsemi vrstami. Prav je, da sedaj, po zaključku teh tekmovalj, pogledamo v luči statistike, neuredne seveda, uspehe atletskih organizacij v tem tekmovalju.

Celjski Kladivar je brez dvoma imel največ uspeha v teh tekmovaljih. Mladinci do 18 let so osvojili naslov državnega prvaka, mladice do 20 let in članice so bili drugi, člani, tretji in mladice na petem mestu. In Odred? Članice prvakine Jugoslavije, mladice in mladinci do 20 let peti. Če razvstimo društva po številu doseženih točk po mnogobojskih tablicah za vse nastopajoče v finalu, dobimo naslednjo sliko:

Kladivar 88.814, Odred 84.151, Mladost 81.463, Crvena zvezda 64.547, Partizan 53.588, Senta 37.469.

Slovenska predstavnika sta čvrsto v ospredju pred ostalimi velikimi

atletskimi klubi v Jugoslaviji. Morda ta razvrstitev oziroma sistem točkovanja ni najbolj objektiven. Pa povanjanje razvrstitev še po drugem glejmo razvrstitev po tekmovaljih, ki so se odvijala v finalnih borbah (ključne 5, 4, 3, 2, 1). Ta tabela pa daje naslednjo sliko: Kladivar 22, Odred 11, Partizan 10, Ljubljana 8, Mladost 7, Senta 6, Crvena zvezda 5, Beograd 4.

Na vrhu je razvrstitev kladivarja so torej neuradni prvaki Jugoslavije v atletiki za leto 1957. Ta naslov so brez dvoma dosegli po vsej upravičenosti in je rezultat njihovega solidnega dela z mladino. Zvedeli smo, da so v letošnjem letu vključili v mladinske vrste kar 150 mladincev in mladnic, izmed katerih so že marsikateri z uspehom nastopali na tekmovaljih. Prav ta širina, ob solidnem delu atletskih funkcionarjev in trenerjev, pa je obrodila tako bogate sadove.

V Celju je nastopilo
240 srednješolcev

Celjske srednje šole so se klub pomenu terminu odzvale razpisu AZJ k ekipnemu prvenstvu srednjih šol v Jugoslaviji. V dvakratnem četverboju so najprej tekmovali mladinci, naslednje dne pa mladice. I. gimnazije, II. gimnazije, učenišča in ESS. Posledni rezultati kažejo, da ima atletika na celjskih šolah globoke korenine.

DRŽAVNO MOSTVENO NAMIZNOTENIŠKO PRVENSTVO

Čez noč — Mladost favorit

»Ljubljana« je trenutno na tretjem mestu, »Jesenice« pa na dnu lestvice

Opatija, 19. oktobra. — Zagrebška Mladost je postala favorit št. 1 prvega dela državnega mostvenega namiznoteniškega prvenstva. Sinoči so Zagrebčani neprifakovano premagali kompletno moštvo mestnega rivala Graficarja s 5:4, danes pa z istim rezultatom doseganja državnega prvaka, beograjskega Partizana.

Zagrebški študentje so igrali v postavi Dolinar, Hrbud in Franič.

Brzovjavke

● SARAJEVO, 19. okt. Na prvenstveni tekmi zvezne lige v malem rukometu je Mladost igrala z Mladost BSK s 3:0 (1:0). Sarajevčani so izenačili v zadnji minuti.

● CARDIFF, 19. okt. (Reuter). — Angleška nogometna reprezentanca je premagala Wales s 4:0 (2:0).

● GENOVA, 19. okt. (Reuter). Na mednarodnem atletskem mitingu je ruski tekmovalac Vladimir Kuznjecov vrzel šepce 83,73 m in s tem izboljšal sovjetski rekord.

● MARIBOR, 19. okt. — Tu gostujejo avstrijski teniški igralci »Akademischer Sportverein« iz Graza. Pri moških je Branik premagal goste s 3:1. Slovenski prvak Aleksander Skulj je premagal dolgoletnega prvaka Stajerske Gruberja s 6:3, 4:6, 6:4. Tekmovalne se nadaljuje.

● RIO DE JANEIRO, 19. okt. (AP). Na finalnem tekmovalju svetovnega ženskega košarkarskega prvenstva je Sovjetska zveza premagala Čile s 76:46, ZDA pa Madžarsko z 51:46.

● BEOGRAD, 19. okt. V Beogradu so danes ustanovili zvezni odbor za organizacijo praznovanja dneva mladosti, ki bo pomlad praznovanja leta, zaključene prireditve pa bodo 25. maja, na rojstni dan predsednika Tita. V odboru so predstavniki vseh telesnokulturnih, kulturnih in družbenih organizacij, ki so se zedinili v tem, da naj bo praznovanje dneva v prihodnje ena najbolj pomembnih akcij naše mladine na področju telesne kulture, kulture in tehnične vzgoje.

● BEOGRAD, 19. okt. — Na novem strelišču pri Carevi čupri se je začelo državno prvenstvo za obvezniško predvojske vzgoje o streljanju z vojaško puško. Iz vsake republike sodelujejo po štiri moštva, vseh skupaj 120 tekmovalcev. Pokrovitelj prvenstva je generalni polkovnik Pavle Jakšić.

Dames v Ljubljani

bo na stadionu Odreda ob Titovi cesti prvenstvena nogometna tekma I. nogometne cone Metalac (Zagreb) : Odred. Pričetek glavne tekme ob 15.15. V predtekmi ob 13.30 se v prvenstveni tekmi srečata mladinski moštvi Krima in Odreda. Tekma bosta ob vsakem vremenu. Vstopnina 105.—, 85.— in 65.— din.

Dolinar je zabeležil eno zmago proti Partizanu, in sicer nad Pavasovičem, medtem ko je z bratom Markovičem izgubil.

Tudi drugi dolgoletni reprezentant, Harangozo, tokrat precej zgrublja. V dvoboju Spartak — Partizan je Harangozo izgubil s Pavasovičem in Markovičem II. v srečanju z Industriogradnjom pa s Frančkom.

»Ljubljana« je v nadaljevanju dosegla zaporedne zmage, in sicer nad Ljubotenom 5:0, Bosno 5:2, Opatijo 5:0 in Banatom 5:1 ter se povzpela trenutno na tretje mesto. Jeseničani še niso uspeli dobiti dvoboja, pač pa so v šestih dvobojih osvojili šest iger. Njihovi rezultati: »Jesenice« — Industriogradnja 1:5, Opatija 4:5, Spartak 0:5, Graficar 0:5.

LESTVICA PO VI. KOLU:

Mladost	6	6	0	30:11	12
Partizan	6	5	1	29:6	10
»Ljubljana«	6	5	1	29:9	10
Graficar	6	5	1	29:10	10
Spartak	6	5	1	26:14	10
Bosna	6	3	3	21:20	6
Industriogradnja	6	3	3	21:22	6
Opatija	6	3	3	16:27	6
Banat	6	1	5	12:27	2
Železničar	6	0	6	6:30	0
»Jesenice«	6	0	6	6:30	0
Ljuboten	6	0	6	2:30	0

DRUGA ZVEZNA NAMIZNOTENIŠKA LIGA

Triglav drugi

Kranj, 19. oktobra. — Danes je bilo končano moštveno tekmovalje II. zvezne namiznoteniške lige, na katerem je sodelovalo devet klubov. Končni vrstni red: Tekstilac (Zagreb) 8 točk, Triglav 7, »Vojvodina« 6, Senta 4 (23:22), Odred 4 (30:25), Slavija (Beograd) 4 (25:24), Fužinar 2, Metalac (Osijek) 1, Gradjevinar (Beograd) 0.

Med posamezniki sta bila najboljša Biščan (Tekstilac) in Teran (Triglav).

Danes popoldne je bila v Kranju mednarodna nogometna tekma med

Manj telovadcev
na olimpiadi

Na kongresu FIG v Zagrebu v času gimnastrade in na zasedanju IOK v Sofiji so razpravljali tudi o skrajšanju programa telovadcev na olimpijskih igrah. Govorice pa so si nasprotovale in šele sedaj so znani točni sklepi. Telovadci bodo na olimpijskih igrah razdeljeni na tri dele, in sicer: 1. moštveno tekmovalje, 2. tekmovalje posameznikov (6 disciplin), 3. tekmovalje posameznikov (12 disciplin).

Novost je v moštvenem tekmovalju. Namesto dosedanjih 8 telovadcev, ki so sestavljali reprezentanco, jih bo od sedaj le 5. Točke prvih štirih na posameznih roditelj se bodo štele za moštveno razvrstitev. Uspehi državnih reprezentanc bodo od sedaj odvisni od najboljših četverice in ne kot doslej, od osmorice. Po 6 najboljših telovadcev na posameznih roditelj pa bo došlo pravico do tekmovalja za posamežno prvenstvo v obveznih in prostih izvedbah v vseh šestih disciplinah.

Planiko in Villacher Sportvereinom. Zmagali so gostje s 3:0 (2:0).

V prvenstveni tekmi I. slovenske rokometne lige je Ljubljanski Krim premagal Mladost z 32:19.

ZVEZNA NOGOMETNA LIGA

Spet slaba
in nezanimiva igra

Beograd, 19. okt. — Radnički je danes zbral slabo moštvo BSK s 3:0 (1:0). Strelci: Petaković v 24., Marković v 51. in R. Ognjanović v 53. minuti. Sodiščnik Bondžulić iz Zagreba, slab. Gledalcev 6000.

Ocena: v slabi in nezanimivi tekmi je bil Radnički boljše in je zaslužen zmagal. Edino, kar je omembe vredno, so lepi goči.

Stroga kazen za surovost

Včeraj je v Celju zasedala tekmovalna komisija VMC lige, ki je med drugim obravnavala tudi žalosten dogodek na septembrski nogometni tekmi Kladivar : Aluminij v Celju. Na tej tekmi je namreč igralac Aluminija Mario Kuret dobesedno knock-outiral sodnika Hergula. Udarci je bil tako »temeljita«, da je sodnik oblašal v nezavest. Za to »junštvo« bo Mario Kuret zaslužen prejel dosmrtno prepoved. Tekma Kladivar : Aluminij, ki je bila zaradi tega pretepa predčasno zaključena, je bila registrirana s 3:0 za Kladivarja.

Podružnica Društva rudarskih in metalurških inženirjev in tehnikov na rudniku Trbovlje-Hrastnik sporoča žalostno vest, da je danes nenadoma preminil njen član

Alojz Roglič

šef jamomernice
obrata Hrastnik

Zelo sposobnega strokovnega sodelavca bomo ohranili v trajnem spominu.

Trbovlje, 19. okt. 1957.

Podružnica

Društva rudarskih
inženirjev in tehnikov
rudnika
Trbovlje-Hrastnik

UPRAVNI ODBOR IN DELAVSKI SVET
TRBOVLJE-HRASTNIK javljata žalostno vest, da je danes nenadoma preminil član
našega delovnega kolektiva tovariš

ALOJZ ROGLIČ

šef jamomernice na obratu Hrastnik

Pogreb bo v ponedeljek, 21. t. m., ob 15.30 izpred obratovodstva obrata Hrastnik na pokopališče na Dolu.

Za rudnik Trbovlje-Hrastnik zelo zaslužnega pokojnika bomo ohranili v trajnem spominu.

Trbovlje, 19. oktobra 1957.

UPRAVNI ODBOR IN DELAVSKI SVET
RUDNIKA RJAVEGA PREMOGA TRBOVLJE-HRASTNIK

JAMES A. MICHENER

Sajonara

18 ROMAN

Zaslutil sem, v čem je tajna: nekoga so ljubile, kratko malo ljubile. Niso se trudile, da bi iz njega napravile generala s štirimi zvezdicami, niti ga niso skušale ponižati zavoljo preproste stvari, za katero se je že oprostil. Preprosto so se privile k moškemu in ga ljubile.

Imel sem priliko, opazovati ob blizu dva ameriška zakona: zakon svojih staršev, ki sta sklenila prostovoljni sporazum, in zakon Websterjev, v katerem je prišlo do kapitulacije že skrajna, po mirovni pogodbi, brez želje po maščevanju. Nisem pa še videl zakona, v katerem bi se dvoje ljudi ljubilo enakopravno, v katerem bi moški opravljal svoje delo v javnosti, žena pa svoje doma, pri čemer ju te dolžnosti ne bi ovirale, da bi se ljubila, pozabljajoč na delo v javnosti in na gospodinjstvo.

Gospa Websterjeva je s kislim obrazom rekla: »Aileen me je prosila, naj vam povem, da je morala k frizerju.«

Zahvalil sem se ji, ji podržal stol, ko je vstajala ter jo pospremil do dvigala. Mislim, da se je zavedala svoje neljubeznosti, zakaj dejala je:

»Upam, da generalu ne boste več povzročali preglavic.«

Obljubil sem, da generala ne bom več razburjal in se obvladal, da ji nisem rekel, da sva govorila o nečem povsem drugem: o tem, da jaz razburjam njo.

Stopil sem v spodnje nadstropje, kjer je bil frizerski salon za Amerikance, ki so delale pri vojski na Japonskem in zagledal Aileen lepo in ljubkejšo kakor kdaj poprej. Bila je krasna in nekako veselo ljubka, kar krasi, kot kaže, samo ameriška dekleta. Jezil sem se nase, ker sem se prejšnji večer prepiral z njo; predlagal sem ji, naj se usedeva v kot elegantne jedilnice, kjer nama je majhen Japonec v svetlomodri uniformi postregel s pijačo.

»Če boš zmerom tako lepa, se ne bo mogel nihče prepirati s tabo«, sem ji rekel.

»Toda saj se nisva prepirala«, je spravljivo odvrnila.

»To mi je ljubo«, sem rekel, »zakaj vsaj pri enem članu Websterjeve družine moram biti v milosti.«

Obraz se ji je zmrčil, ko je vprašala: »Mama je bila med kosilom prav gotovo sitna, kaj?«

»Zelo sitna«, sem pritrtil.

»Lloyd, mama je poseben primer. Vojska pomeni zanjo vse življenje. Za očka skrbi kakor koga in je silno dobra z njim. Potemtakem ji on zaupa, in če mama pravi, da nerada vidi ameriške častnike z japonskimi dekleti... Odkritno rečeno, ne mislim, da se očka strinja z vsemi ukazi, ki jih mora podpisati, kajti vojska je po tradiciji zelo občutljiva glede moških in žensk, ki se poročijo brez posebnih ozirov do žensk. Toda očka je uvidel, da ima mama konec koncev običajno zmeraj prav.«

»Res?«

»Ja.«

»Zdaj sem jaz na vrsti, da lahko kuham mulo.«

»Kaj misliš s tem reči?«

»Tebi ni všeč, če ravnam kakor moj oče. Meni pa res ne bo pogodu, če boš ti podobna svoji materi.«

»Kaj je v tem slabega?«

»Ne morem dovoliti, da bi me nekdo kar naprej rinit naprej.«

Aileen je dvignila kozarec in napravila z njim krog nad marmornato mizo, nato pa počasi dejala:

»Ne mislim, da bom morala gospodovati kakor moja mama, zakaj ti si veliko močnejši kakor je moj oče kdaj koli bil. Bolj ko vse drugo pa: ne želim te užaliti, ker te imam pač zelo rada.«

To je bilo tisto, kar sem hotel slišati od nje. »Osemindvajset let mi je«, sem spregovoril, »in letel sem že na mnogih letalih. Toda predvsem želim imeti ženo in družino.«

Našobila je usta, kakor da me poljublja, jaz pa sem dejal:

»Zmeraj sem mislil na družino z ženo, kakršna si ti, z dekletom iz vojaške družine, kakršna je tudi moja...«

To jo je rahlo vznemirilo; odvrnila mi je: »To je ravno tisto, kar mislim jaz. Toda zakaj praviš, dekleta kakor jaz? Jaz nisem nobeno izredno deklet. Jaz sem jaz. Pošljiva k vragu vse to, Lloyd. Mar te ni nikoli imelo, da bi me zgrabil in odnesel v kako kočjo sredi gozda?«

Zdaj sem bil jaz na vrsti, da sem se ujezil: »Če si častnik, potem imaš obilo preglavic s prostaki, ki nekoga zgrabijo in odnesejo. Jaz si tega res ne morem privoščiti.«

»Lloyd, vsak človek se mora enkrat vdati,« je rekla.

»Ti nisi tako važna osebnost, da bi se branil kakor kaka trdnjava.«

Njeno govorjenje jo je izdajalo, da je imela prav tako napete živce kakor jaz in zdela se mi je, da bova, če se poročim z Aileen, drug drugemu zmeraj nekoliko tuja. Res, gospa Websterjeva me je prestrašila, zdaj pa sem opazil pri njeni hčeri iste težnje. Ze sem si lahko predstavljala, kako ureja moje življenje, trdeč, da počenja iz ljubezni, toda definicija ljubezni bo vedno takšna, kakršna si bo ona izmislila; pri tem sem pomislil na Joa Kellyja in na deklet, ki si jo je izbral. Onadva sta se borila z vnanjim svetom, z vojsko, z zunanjim ministrom in generalom Websterjem, toda med seboj sta živela v slogi.

Aileen me je zdaj prestrašila, kakor prej njena mati. Naučil sem se priznati, kadar mi je kaj naglano strah v kosti, da bi pa priznal svoj strah, je pa potreben pogum. Pomnim, kako sem se nad reko Jalu boril s tremi Rusi. Nisem videl, da so letalo, ki mi je ščitilo bok, sestrelili, tako iznenada sem pomislil, da je vsega konec in da sem se hudičevce prestrašil. Strmoglav sem se vrgel v divji ples in ravno, ko so se Migi blizili, da bi me uničili, so se v daljavi pojavila štiri naša letala. Ker sem se bal, niti pomislil nisem, v kakšni zagati sem. In res je: če se ne bi bal, ne bi tako noro drvel in štirje moji rešitelji bi prišli prepozno.

»Marsikaj novega mi je šinilo v glavo po tistem, kar si mi dejala sinoči,« sem rekel.

»Ti si kriv, da so ti te reči neprijetne.«

»Mar ni bil to tvoj namen? Tvoja mati je to zagotovo hotela, ko je nekoga privredila do pekla.«

DNEVNE NOVICE

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Obično dežurno službo za nujne oblike na bolniškem domu od 20.-7. ure dan in noč.

Obično dežurno službo za nujne oblike na bolniškem domu od 20.-7. ure dan in noč.

Obično dežurno službo za nujne oblike na bolniškem domu od 20.-7. ure dan in noč.

Obično dežurno službo za nujne oblike na bolniškem domu od 20.-7. ure dan in noč.

Obično dežurno službo za nujne oblike na bolniškem domu od 20.-7. ure dan in noč.

Obično dežurno službo za nujne oblike na bolniškem domu od 20.-7. ure dan in noč.

Obično dežurno službo za nujne oblike na bolniškem domu od 20.-7. ure dan in noč.

Obično dežurno službo za nujne oblike na bolniškem domu od 20.-7. ure dan in noč.

Obično dežurno službo za nujne oblike na bolniškem domu od 20.-7. ure dan in noč.

Obično dežurno službo za nujne oblike na bolniškem domu od 20.-7. ure dan in noč.

Obično dežurno službo za nujne oblike na bolniškem domu od 20.-7. ure dan in noč.

Obično dežurno službo za nujne oblike na bolniškem domu od 20.-7. ure dan in noč.

Obično dežurno službo za nujne oblike na bolniškem domu od 20.-7. ure dan in noč.

Obično dežurno službo za nujne oblike na bolniškem domu od 20.-7. ure dan in noč.

Obično dežurno službo za nujne oblike na bolniškem domu od 20.-7. ure dan in noč.

Obično dežurno službo za nujne oblike na bolniškem domu od 20.-7. ure dan in noč.

Obično dežurno službo za nujne oblike na bolniškem domu od 20.-7. ure dan in noč.

Obično dežurno službo za nujne oblike na bolniškem domu od 20.-7. ure dan in noč.

Obično dežurno službo za nujne oblike na bolniškem domu od 20.-7. ure dan in noč.

Obično dežurno službo za nujne oblike na bolniškem domu od 20.-7. ure dan in noč.

Obično dežurno službo za nujne oblike na bolniškem domu od 20.-7. ure dan in noč.

Obično dežurno službo za nujne oblike na bolniškem domu od 20.-7. ure dan in noč.

Obično dežurno službo za nujne oblike na bolniškem domu od 20.-7. ure dan in noč.

Obično dežurno službo za nujne oblike na bolniškem domu od 20.-7. ure dan in noč.

Obično dežurno službo za nujne oblike na bolniškem domu od 20.-7. ure dan in noč.

Obično dežurno službo za nujne oblike na bolniškem domu od 20.-7. ure dan in noč.

Obično dežurno službo za nujne oblike na bolniškem domu od 20.-7. ure dan in noč.

Obično dežurno službo za nujne oblike na bolniškem domu od 20.-7. ure dan in noč.

Obično dežurno službo za nujne oblike na bolniškem domu od 20.-7. ure dan in noč.

Obično dežurno službo za nujne oblike na bolniškem domu od 20.-7. ure dan in noč.

Obično dežurno službo za nujne oblike na bolniškem domu od 20.-7. ure dan in noč.

Obično dežurno službo za nujne oblike na bolniškem domu od 20.-7. ure dan in noč.

Obično dežurno službo za nujne oblike na bolniškem domu od 20.-7. ure dan in noč.

Obično dežurno službo za nujne oblike na bolniškem domu od 20.-7. ure dan in noč.

Obično dežurno službo za nujne oblike na bolniškem domu od 20.-7. ure dan in noč.

Obično dežurno službo za nujne oblike na bolniškem domu od 20.-7. ure dan in noč.

Obično dežurno službo za nujne oblike na bolniškem domu od 20.-7. ure dan in noč.

Obično dežurno službo za nujne oblike na bolniškem domu od 20.-7. ure dan in noč.

Obično dežurno službo za nujne oblike na bolniškem domu od 20.-7. ure dan in noč.

Obično dežurno službo za nujne oblike na bolniškem domu od 20.-7. ure dan in noč.

Obično dežurno službo za nujne oblike na bolniškem domu od 20.-7. ure dan in noč.

Obično dežurno službo za nujne oblike na bolniškem domu od 20.-7. ure dan in noč.

Obično dežurno službo za nujne oblike na bolniškem domu od 20.-7. ure dan in noč.

Obično dežurno službo za nujne oblike na bolniškem domu od 20.-7. ure dan in noč.

Obično dežurno službo za nujne oblike na bolniškem domu od 20.-7. ure dan in noč.

Obično dežurno službo za nujne oblike na bolniškem domu od 20.-7. ure dan in noč.

Obično dežurno službo za nujne oblike na bolniškem domu od 20.-7. ure dan in noč.

Obično dežurno službo za nujne oblike na bolniškem domu od 20.-7. ure dan in noč.

Obično dežurno službo za nujne oblike na bolniškem domu od 20.-7. ure dan in noč.

Obično dežurno službo za nujne oblike na bolniškem domu od 20.-7. ure dan in noč.

Obično dežurno službo za nujne oblike na bolniškem domu od 20.-7. ure dan in noč.

Obično dežurno službo za nujne oblike na bolniškem domu od 20.-7. ure dan in noč.

Obično dežurno službo za nujne oblike na bolniškem domu od 20.-7. ure dan in noč.

Obično dežurno službo za nujne oblike na bolniškem domu od 20.-7. ure dan in noč.

Obično dežurno službo za nujne oblike na bolniškem domu od 20.-7. ure dan in noč.

Obično dežurno službo za nujne oblike na bolniškem domu od 20.-7. ure dan in noč.

Obično dežurno službo za nujne oblike na bolniškem domu od 20.-7. ure dan in noč.

Obično dežurno službo za nujne oblike na bolniškem domu od 20.-7. ure dan in noč.

Obično dežurno službo za nujne oblike na bolniškem domu od 20.-7. ure dan in noč.

Obično dežurno službo za nujne oblike na bolniškem domu od 20.-7. ure dan in noč.

Obično dežurno službo za nujne oblike na bolniškem domu od 20.-7. ure dan in noč.

Obično dežurno službo za nujne oblike na bolniškem domu od 20.-7. ure dan in noč.

Obično dežurno službo za nujne oblike na bolniškem domu od 20.-7. ure dan in noč.

Obično dežurno službo za nujne oblike na bolniškem domu od 20.-7. ure dan in noč.

Obično dežurno službo za nujne oblike na bolniškem domu od 20.-7. ure dan in noč.

Obično dežurno službo za nujne oblike na bolniškem domu od 20.-7. ure dan in noč.

Obično dežurno službo za nujne oblike na bolniškem domu od 20.-7. ure dan in noč.

Obično dežurno službo za nujne oblike na bolniškem domu od 20.-7. ure dan in noč.

Obično dežurno službo za nujne oblike na bolniškem domu od 20.-7. ure dan in noč.

Obično dežurno službo za nujne oblike na bolniškem domu od 20.-7. ure dan in noč.

Obično dežurno službo za nujne oblike na bolniškem domu od 20.-7. ure dan in noč.

Obično dežurno službo za nujne oblike na bolniškem domu od 20.-7. ure dan in noč.

Obično dežurno službo za nujne oblike na bolniškem domu od 20.-7. ure dan in noč.

Obično dežurno službo za nujne oblike na bolniškem domu od 20.-7. ure dan in noč.

Obično dežurno službo za nujne oblike na bolniškem domu od 20.-7. ure dan in noč.

Pionirska knjižnica v Ljubljani je v tem šolskem letu ustanovila tečaj predšolske glasbene vzgoje. Prosimo starše, ki bi želeli prijaviti otroke v ta tečaj, naj se zglasijo v pisarni Pionirske knjižnice, Trig. revolucije 7-1, od 10. do 12. ure v dneh od 21. do 23. oktobra. Sprejemamo otroke od 5. do 7. leta starosti. — Uprava.

»Kaznava nedokumentirane fotografije iz narodnoosvobodilne borbe v muzeju Narodne osvoboditve LR Slovenije v Ljubljani, Celovška 23 je odprta do konca oktobra t. l. od 9 do 18. ure. Obiskovalci, prispevajo k dokumentaciji razstavljenih fotografij. Uprava za ceste LRS, tehnična sekcija Celje sporoča vsem koristnikom javne ceste II/340 Dobredeša vas — Letuš-Mozirje-Solčava-Logarska dolina, da je most v tiri te ceste pri Igli (med Lučami in Solčavo) v dnevi 22. in 23. oktobra zaradi popravil zaprt za ves promet.

Klub ljubiteljev športnih psov obvešča, da se izpiti OI in OII zaradi tehničnih ovir ne bodo vršili 20. oktobra 1957. Datum izpita bo objavljen kasneje.

Siedi čas in denar! Neguj se sama kot francoske žene s kolektivo kozmetičnih preparatov »EVELINE« po priloženih tiskanih navodilih, kar so pravkar prejeli drogerije!

KONCERTI

Pianistka Breda Rajhova bo koncertirala jutri za bel abonma. Vstopnice za neabonirane sedeže bodo v prodaji jutri v Filharmoniji.

Slovenska filharmonija obvešča cenjene interesente, da je RDECI abonma razprodan, v RUMENEM in ZELENIEM abonmaju pa je interesentom še nekaj sedežev na razpolago. Opozorjamo študente na 50% popust. Vpisovanje v računovodstvu SF dnevno od 10. do 12.30 ure.

PREDGOVORI

O francoskem romanu v prvi polovici XX. stoletja bo predaval rektor Univerze v Nancyju g. Mayer jutri v ponedeljek, 21. t. m. ob 18. uri v Zbornični dvorani Univerze (Trig. revolucije 11/1). Vsi vabljeni.

Elektrotehniško društvo LRS vabi vse svoje člane na predavanje, ki bo dne 23. oktobra 1957 ob 19.30 v dvorani Doma elektrogospodarstva, Ljubljana, Hajdrihova 2. Predaval bo dipl. inž. Hans Böhm (direktor Avstrijskih sodnih elektrarn) o temi: »O gradnji hidroelektrarn na Donavi«. Predavanje bo spremljano z diapozitivi.

Društvo ekonomistov Ljubljana sporoča, da bo na sestanku sekcije za zunanjo trgovino v ponedeljek, 21. oktobra 1957 ob 18. uri v Gregorčičevi ul. 27/IV predaval dr. Hugo Sikala o »pregledu novejših predpisov in uradnih tolmačenj o deviznem poslovanju«.

Društvo za zaščito materiala LRS vabi zainteresirane, da se udeležijo predavanja, ki ga priredi skupno z Elektrogospodarsko skupnostjo Slovenije

v četrtek, 24. oktobra 1957 ob 9. uri dopoldne v predavalnici Doma elektrogospodarstva, Ljubljana, Hajdrihova št. 2. Predavali bodo strokovnjaki firme »Agro«, tovarne za izdelavo sredstev za zaščito rastlinstva in zaščitenih sredstev v gradbeništvu. Weis — Avstrija, o splošni temi »Zaščita proti koroziji v teoriji in praksi«. Po predavanju bo razgovor o poedinih problemih korozije, posebej o specifičnih vprašanjih zaščite hidromehaničnih naprav. Predavanje bo v nemščini.

Čestitka

Na T. V. S. Univerzi v Ljubljani je diplomiral za inženirja fizike Zdenko Milavec iz Postojne. — Iskreno čestitajo prijatelji in sorodniki!

VESTI IZ KRANJA

Prešernovo gledališče
Sreda, 23. oktobra ob 16 in 20: L. Bobić: »Družina Blo«, veseloigra. Gostovanje Sentyakobskoga gledališča.
Četrtek, 24. oktobra ob 16 in 20: L. Bobić: »Družina Blo«, veseloigra. Gostovanje Sentyakobskoga gledališča.

KINO
»STORŽIC«: francoski barvni film »Sentyakobskoga« noč. Predstave ob 15.45, 18 in 20.15.
»SVOBODA«: ameriški barvni film »Skandal v Scuriju«. Predstave ob 15, 17 in 19.
»NAKLO«: ameriški film »Skritost zapuščenega vrta«. Predstavi ob 16 in 19.

Vesti iz Jesenic in okolice

Zdravniško dežurno službo ima dr. Stanika Rosenstajn, Javorniška pot.

KINO
»RADIO«: nemški film »Še ni prepozno«. Predstavi ob 16 in 18.30.

Ob 10 dopoldan matineja barvne risanke »Pepekka«.

»PLAVŽ«: ameriški film »Kogar sonce greje«. Predstave ob 16, 18 in 20.

Ob 11 matineja barvne risanke »Pepekka«.

»ZIRGVNICA«: nemški barvni film »Prepoved«. Predstavi ob 17 in 19.

Ob 15 matineja barvne risanke »Pepekka«.

»DOVJE«: ameriški barvni film »Ura obračuna«. Predstava ob 19.

»KOROSKA BELA«: nemški film »Še ni prepozno«. Predstavi ob 17 in 19.

MESTNO GLEDALIŠČE JESENICE

Nedelja, 20. oktobra ob 20. uri: B. Nušić: »Zaljubljeni ostali«. Zvezje z vlakci ugodne.

V ponedeljek, 21. oktobra ob 15.30. uri: P. Golia: »Triglavska bajka« za osnovno šolo Jesenice.

V torek, 22. oktobra ob 15.30. uri: P. Golia: »Triglavska bajka« za osnovno šolo Jesenice.

Cenjene obiskovalce obveščamo, da je zaradi obolevosti igralcev premiera komedije B. Nušića »Zaljubljeni ostali« preložena na soboto, 26. oktobra 1957.

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujem vsem, ki ste spremenili moje nepozabno ženo.

MARJOLJ URANJEK

na zadnji poti. Prisrčno se zahvaljujem Jezovnikovim mami iz Sentilja, Janežičevim in Jamnikarjevim, svakoma Antonu in Adolfu in družini Fidejermi. Hvala vsem za vsa pomoč ob težki bolezni moje drage žene in mamice ter za izrečena sožalja, vence in cvetje.

Zaljubljeni mož z otrokoma

ZAHVALA

Vsem sorodnikom in znancem sporočamo žalostno vest, da nam je umrla naša draga mama.

MARJOLJ KLARIČ

roj. Obranič

Pogreb drage mame bo v ponedeljek, 21. oktobra 1957 ob 9. uri dopoldne iz Maverca na pokopališče v Faru.

Zaljubljeni: sinovi Jože, Rudolf, Matija, Franc, Slavko in hčerka Anica ter ostalo sorodnostvo

»PARTIZAN«

Okrajna zveza Ljubljana naznanja vsem svojim pripadnikom, da je po dolgi in hudi bolezni danes preminil naš dolgoletni zaslužni in požrtvovalni sodelavec tovariš

JANEZ HARTMAN

predsednik nadzornega odbora Okrajne zveze Ljubljana

Ohranili ga bomo v trajnem spominu.

Pogreb pokojnika bo v ponedeljek, dne 21. oktobra 1957 ob 16. uri na viško pokopališče.

Ljubljana, dne 19. oktobra 1957.

GLEDALIŠČA

DRAMA LJUBLJANA

Nedelja, 20. oktobra, ob 19.30: Linhart: Ta vesel dan ali Matiček se ženi. Premiera. Izven. (Vstopnice še na razpolago.)

Ponedeljek, 21. oktobra, ob 19.30: Linhart: Ta vesel dan ali Matiček se ženi. Abonma A. (Vstopnice so tudi v prodaji.)

Sreda, 23. oktobra zaprto.

Četrtek, 24. oktobra, ob 19.30: Sofokles: Kralj Oidipus. Dijaska predstava. Abonma I. (Stojšča so v prodaji.)

Ob 19.30: Goodrich in Hackett: Dnevnik Ane Frank. Izven in za podeželje.

Petek, 25. oktobra, ob 19.30: O'Neill: Dolga dneva potovanja v noč. Premiera. Izven.

Sobota, 26. oktobra, ob 19.30: Goodrich in Hackett: Dnevnik Ane Frank. Izven in za podeželje.

Nedelja, 27. oktobra, ob 19.30: Axelrod: Sedem let skomin. Izven in za podeželje.

Ob 19.30: O'Neill: Dolga dneva potovanja v noč. Izven in za podeželje.

V nedeljo zvečer ima premiero Linhartov »Matiček«, ki ga je zredi in sceno postavil ing. arch. Viktor Moika, kostumograf je Alenka Bart-Serša. Barvna Valetova igra Stane Sever. Rozalo Ančka Levarjeva, Matička Stane Cesnik, Nežko Vika Grilova, Tončka Dušan Skedi, Zmešnavo Aleksander Valič, Zuška Pavle Kovič, Budala Jože Zupan, Jerco Duša Počkajeva, Jaka Janez Rohacek, Gasperja Stane Potokar, rihnega hlapca Bolič, Bolič, Začetek ob 19.30.

Ponedeljek, 21. oktobra imajo predstavo Linhartov »Matička«: abonenti reda A, v torek, 22. oktobra pa abonenti B. Začetek ob 19.30.

OPERA

Nedelja, 20. oktobra, ob 19.30: Dvoržak: »Rusalka«. Izven in za podeželje. (Vstopnice so še na razpolago.)

Ponedeljek, 21. oktobra zaprto.

Torek, 22. oktobra, ob 19.30: Baletni večer: Chopin: Silfid, von Einem: Rondo o zlatem teletu, Rossini: Respighi: Fantastična prodajalna. Abonma red C (Galer. sedeži v prodaji.)

Sreda, 23. oktobra zaprto.

Četrtek, 24. oktobra, ob 19.30: Baletni večer: Chopin: Silfid, von Einem: Rondo o zlatem teletu, Rossini: Respighi: Fantastična prodajalna. Abonma red D (Galer. sedeži v prodaji.)

Petek, 25. oktobra zaprto.

Sobota, 26. oktobra, ob 19.30: Giordano: »André Chénier«. Premiera. Izven. (Vstopnice v prodaji od srede, 23. oktobra dalje.)

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA

Gledališča pasaja

Nedelja, 20. oktobra ob 15: Evreinov. Komedija o sreči. Abonma Nedelja Popoldanski kolektiv.

Ob 20: Evreinov. Komedija o sreči. Izven.

Torek, 22. oktobra ob 20: Cehov. Striček Vanja. Abonma TSS I.

Sreda, 23. oktobra ob 20: Nušić. »Dr. Abonma LMS II.

SENTJAKOBKO GLEDALIŠČE

Nedelja, 20. oktobra ob 16: Nestroy: »Nič ni tako skrivno, da ne bi postalo očito.« Veseloigra z godbo in kitaro. Popoldanska predstava. Izven.

Nedelja, 20. oktobra ob 20: Scheinpflugova: »Okence« (Zgodba profesorja Johaneke), veseloigra. Večerna predstava. Izven.

Sreda, 23. oktobra ob 16 in 20: L. Bobić: »Družina Blo«, veseloigra. Gostovanje v Prešernovem gledališču v Kranju.

Četrtek, 24. oktobra ob 16 in 20: L. Bobić: »Družina Blo«, veseloigra. Gostovanje v Prešernovem gledališču v Kranju.

Opozorjamo na nedeljsko popoldansko uprizoritev Nestroyeve veseloigre z godbo in petjem: »Nič ni tako skrivno, da ne bi postalo očito.«

Ob 16. Vstopnice od predstave veseloigre z dne 6., 12. in 13. oktobra, ki so bile zaradi obolevosti v ansamblu odpovedane, se lahko zamenjajo za to nedeljsko popoldansko predstavo.

V nedeljo 20. oktobra zvečer ob 20 bo prva ponovitev zabavne in duhovite veseloigre Olge Scheinpflugove: »Okence«.

Prodaja vstopnic v Mestnem domu, vstopnice lahko rezervirate po telefonu na št. 32-860.

OBRTNIŠKO GLEDALIŠČE

KOMENSKA ULICA 12

Nedelja, 20. oktobra ob 20. uri: H. Tie-mayer: »Mladost pred sodiščem«. Repriza.

MESTNO LUTKOVNO GLEDALIŠČE

MARIONETE

Levstikov (Sentyakobski) trg

Po ogromnem uspehu v Beogradu in Zagrebu bo kmalu gostoval v Ljubljani

SVETOVNO ZNANI MOSKOVSKI CIRKUS

od 23. oktobra dalje v Tivoliju
v cirkusu Adria

V programu bodo nastopali: dva zasluzna umetnika iz ZSSR, šest zmagovalcev, ki so si pridelali zlato medaljo na I. mednarodnem artistickem festivalu v Varšavi, nadalje skupina iz »Arena pogumnih«, imena Filatova, Anakarova, Osinskega, Hromova, Nikolajevih itd. nam bodo ostala v spominu kot vrhunec dresure, drzne in umetniške akrobacije, virtuozne ekvilibristike in čudovitega žonglerstva.

Predprodaja vstopnic pri Putniku v Ljubljani.

Premiera bo 23. okt. ob 20. uri
Predstave bodo dnevno ob 17. in 20. uri

MARIBORSKE VESTI

Dežurna lekarna:
Nedelja, 20. oktobra 1957, lekarna
»Center«, Gosposka ul. 12.
Ponedeljek, 21. oktobra 1957, lekarna
»Tabor«, Trg revolucije 3.

KINO

»UNION«: ital.-franc.-jugosl. film
»Mihailo Strogov«.
»PARTIZAN«: ameriški film »Kadar pride zima«.
»UDARNIK«: jugoslovanski film »V mreži«.

SLOV. NARODNO GLEDALIŠČE
Torek, 22. oktobra ob 19.30: Verdi: »Rigoletto«, Red LMS-I.

Umetnostna galerija
Razstava olj tržškega slikarja Rudija Saksida. Razstava je odprta dnevno od 9. do 16. ure v času od 8. do 20. oktobra 1957. Vljudo vabljeni.

CELJSKE VESTI

SLOVENSKO

LJUDSKO GLEDALIŠČE CELJE
Nedelja, 20. oktobra ob 15.30 uri: Platon: »Poslednji dnevi Sokrata«. Nedeljski popoldanski abonma in izven. Gostovanje Ljuzeta Potokarja.
Torek, 22. oktobra ob 15.30 uri: »Romanov in Julija«. II. srednješolski abonma in izven.

Torek, 22. oktobra ob 20. uri: »Poslednji dnevi Sokrata«. Torkov abonma in izven. Gostovanje Ljuzeta Potokarja.

Cetrtek, 24. oktobra ob 15. uri: Mollière: »Skopuh«. Gostovanje v Novem Celju.

Cetrtek, 24. oktobra ob 20. uri: Platon: »Poslednji dnevi Sokrata«. Cetrtekov abonma in izven. Gostovanje Ljuzeta Potokarja.

Petek, 25. oktobra ob 15.30: Peter Ustinov: »Romanov in Julija«. I. srednješolski abonma.

Sobota, 26. oktobra ob 20. uri: Platon: »Poslednji dnevi Sokrata«. Sobotni abonma in izven. Gostovanje Ljuzeta Potokarja.

Nedelja, 27. oktobra ob 10. uri: Platon: »Poslednji dnevi Sokrata«. Nedeljski popoldanski abonma in izven. Gostovanje Ljuzeta Potokarja.

Nedelja, 27. oktobra ob 15.30 uri: »Dnevnik Ane Frankove«. Izven.

Obveščamo občinstvo, da lahko nabavljamo vstopnice za predstave tudi pri poslovalnici »Putnika« dnevno do 16. ure, kasneje pa pri gledališki blagajni.

KINO

»UNION«: Ob 10. matineja ameriškega filma »Abot in Costello v tujski ligiji«.

»METROPOL«: ameriški film »Proti pričam«. Predstave ob 16. in 20.

IZ ROGAŠKE SLATINE

KINO

Ameriški color film »Overland Pacific«.

KINO

KINO

KINO

KINO

KINO

KINO

KINO

KINO

KINO

KINO

KINO

KINO

KINO

KINO

KINO

KINO

KINO

KINO

KINO

KINO

KINO

KINO

KINO

KINO

KINO

KINO

KINO

KINO

KINO

KINO

KINO

KINO

KINO

KINO

KINO

KINO

KINO

KINO

KINO

KINO

KINO

KINO

KINO

KINO

KINO

KINO

KINO

KINO

KINO

KINO

KINO

KINO

KINO

KINO

KINO

KINO

KINO

KINO

KINO

KINO

KINO

KINO

KINO

KINO

KINO

KINO

KINO

KINO

KINO

KINO

KINO

KINO

KINO

KINO

KINO

KINO

KINO

KINO

KINO

KINO

KINO

KINO

KINO

KINO

KINO

KINO

KINO

KINO

KINO

KINO

KINO

KINO

KINO

KINO

KINO

Tovarna glinice

in aluminija

BORIS KIDRIČ KIDRIČEVO

sporoča, da zaradi tehničnih razlogov ne bo sprejemala več ekskurzij niti na prošnje za množične ogled podjetja ne bo odgovarjala.

VESTI IZ KOPRA

GLEDALIŠČE

SLOVENSKEGA PRIMORJA

Nedelja, 20. oktobra ob 20.00: Dobričina: »Skupno stanovanje«. Predstava v Marezigah.

Gledališče Slovenskega Primorja v Kopru je pripravilo kot svojo drugo premiero v letošnji sezoni partizansko dramo Vasje Ocvirka: »Mati na požarišču«, katere krst je bil v sredo 16. oktobra. Pri predstavi sodelujejo Ančka Grgurevič, Jože Pristov, Anka Cigoj, Janez Klasinc, Breda Urbič, Laci Cigoj, Ernest Zega, Marjan Lombar, Romana Lemut, Karlo Marsel, Tiberij Lemut, Jože Zupan, Igor Pelan in Milan Pirnat. Delo je režijsko pripravil kot gost Ferdo Delak.

VESTI IZ TRBOVELJ

KINO

»DELAJSKI DOM«: ameriški barvni vstavljen film »Učimite tate«.

»SVOBODA«: ameriški barvni film »Kdaj, M? za umore«.

IZ MURSKÉ SOBOTÉ

KINO

»PARK«: francoski barvni film »Rdeče in črno« I. del. Predstave ob 10. dopoldne in ob 15. 17.30 in 20.

TOVARNA PISALNIH STROJEV

Ljubljana, Savlje 18 a

PRODA

tovorni avtomobil znamke SPA

nosilnost 1,5 tone, v brezhibnem stanju

Ogled dnevno od 8. do 14. ure.

3480

Zaradi reorganizacije prevoznega parka ugodno prodamo

TOVARNI AVTOMOBIL »FORDSON«

4-tonski, s pogonom na vsa štiri kolesa, s 5-sedežno kabino in z rezervnim motorjem. — Je v zelo dobrem stanju.

Vinogradniško gospodarstvo Ljutomer

3437

»ELEKTROSRBIJA«

podjetje za projektiranje, izgradnjo in za proizvodnjo opreme industrijskih, elektrogospodarskih in prometnih objektov — BEOGRAD — BRANKOVA 30

poziva vse delavce in uslužbence

ki so bili v letu 1956 v delovnem razmerju s podjetjem in izpolnjujejo pogoje tarifnega pravilnika, niso pa več v podjetju, naj pošljejo pismene zahteve za udeležbo pri razdelitvi plač iz dobička za leto 1956.

Delavci, ki se v roku treh mesecev od dneva objave tega oglasa v dnevnem tisku ne bi javili, izgube pravico do deleža pri razdelitvi plač iz dobička.

436

»D O M«

trgovsko izvozno podjetje za domačo in umetno obrt Ljubljana, Mestni trg 24

razpisuje delovna mesta za:

dva prodajalca

Pogoji: predpisana kvalifikacija ter delno znanje vsaj enega svetovnega jezika.

dva skladiščna delavca

Plače po tarifnem pravilniku. — Interesenti naj dostavijo ponudbe na sekretariat podjetja, kjer dobijo tudi vse potrebne informacije.

3416

AVTO

znamke Opel Olimpya

prva generalna reparatura, v izredno dobrem stanju, ugodno prodamo. — Vse informacije dobite v podjetju

»D O M«

Ljubljana, Mestni trg 24.

3417

»Jugoslovanski pregled«

informativno-dokumentarni mesečnik
o Jugoslaviji

prinaša v 9. številki, ki bo te dni izšla, naslednje informacije:

Prebivalstvo

Prebivalstvo po aktivnosti in poklicu

Družbena državna ureditev

Združevanje v gospodarstvu (oblike in razvoj posameznih oblik združevanja, gospodarske zbornice — delokrog, število, organi, dejavnost, strokovna združenja, skupnosti gospodarskih organizacij itd.)
Organizacija Jugoslovanske ljudske armade (organizacijska struktura, vojno teritorialni organi, zvanja, čini in razredi, vodenje JLA in podobno).

Politične in družbene organizacije

VI. plenum Zveznega odbora SZDLJ (skrčen prikaz)

Gospodarstvo

Investicije (obseg in struktura, investicije in gospodarski razvoj, teritorialna razdelitev investicij, sistem investiranja)
Industrija usnja (surovinska baza, investicije, kadri, proizvodnja, izvoz-uvoz)
Industrija papirja (surovinska baza, investicije in značaj podjetij, kadri, proizvodnja in potrošnja papirja, izvoz-uvoz)

Kultura

Sole za izobrazbo predavateljskega kadra (šole za vzgojitelje, učitelje, višje pedagoške šole, visoke šole in fakultete, število šol in učencev itd.)
Štipendije (sistem štipendiranja, šolanje in izpopolnjevanje v državi in inozemstvu, vojne štipendije, gibanje števila štipendistov in zneska za štipendije, pravice in obveznosti štipendistov itd.)
Akademski svet (naloge in organizacija, dejavnost, zveze s tujino)

Socialna politika in ljudsko zdravstvo

Zdravstveno zavarovanje delavcev in uslužbencev (osnovni principi, obseg zavarovancev, pravice iz zdravstvenega zavarovanja, izvajanje zdravstvene zaštite, izdatki zdravstvenega zavarovanja)
Medicinsko osebje s srednješolsko izobrazbo (šolanje in število zdravniških pomočnikov, sanitarnih tehnikov, medicinskih laborantov in medicinskih tehnikov, zobarja itd.)

Zunanja politika

Obisk partijske — vladne delegacije LR Poljske

438

INDUSTRIJA BOMBAŽNIH IZDELKOV KRANJ

razpisuje delovno mesto za

obratnega knjigovodjo

Pogoji: srednja tehniška tekstilna ali srednja ekonomska šola, po možnosti nekaj let prakse v knjigovodskih poslih. Prednost imajo tekstilni tehniki.

Interesenti naj pošljejo ponudbe z življenjepisom Industriji bombažnih izdelkov, Kranj, najkasneje do 31. oktobra 1957.

K 131

Gorenjska predilnica

v Škofji Loki

kupi:

univerzalno stružnico

dobro ohranjeno ali novo. Stružna dolžina 3 m, višina konice cca 250 mm, moderne izvedbe.

šeping

dobro ohranjen ali nov. Hod 500 do 600 mm. V poštev pridejo novejši tipi.

vrtalni stroji

dobro ohranjen ali nov, novejša tipe, učinek vrtanja 40 mm.

komutatorski elektromotor

Siemens-Schuckert, tipe RDNS 8,5 kW, 500 do 1250 obr. v minuti. 380 V za pogon pristančnih strojev za preženje bombaža.

Ponudbe s tehničnimi podatki in ceno pošljite na naslov:

Gorenjska predilnica Škofja Loka

3477

TRGOVSKO PODJETJE »V.olan' LJUBLJANA

PRODAJA: VSE VRSTE OSEBNIH • TOVARNIH TER OSTALIH AVTOMOBILOV DOMAČE PROIZVODNJE PO TOVARNIH CENAH

Nadalje dobavljamo naslednja vozila:

osebni avto WARDBURG (vzhod. nem. DKW) . 2.700.000 din

osebni avto MOSKVIČ 402 1.700.000 din

osebni avto SKODA 445 1.700.000 din

V mesecu novembru prejmemo manjšo količino osebnih avtomobilov znamke

MOSKVIČ 402 za široko potrošnjo

Nadaljnje informacije so na razpolago v komercialnem oddelku podjetja v Vošnjakovi ulici 9 — telefon štev. 32-892.

DROBNI OGLASI

ZAPOSLITEV

»SPREJMEMO DOBRO administrativno moč, za stalno, in upokojenca ali upokojenko, honorarno, za vodenje kartoteke.« — Naslov na oglasni oddelku.

AVTOLICARJA SPREJME TOVARNA »Indos« Ljubljana-Mostna, Ob železnici. S stanovanjem, tovarna ne razpolaga.

NUJNO ISCEM DRUŽINO za upravljanje posestva 10 ha. Nastop takoj! Stanovanje in kurjava brezplačna. Ponudbe na Konstantin Schmidt, rudnik Globoko.

GOSPODINJSKO POMOČNICO srednjih let sprejemamo takoj. Ponudbe pošljite na podružnico LP v Trbovljah pod »Otroci«.

FRIZERSKO POMOČNICO za ženski salon sprejemamo takoj. Stanovanje in hrana zagotovljena, ostalo po dogovoru. Pismene ponudbe pošljite na naslov: Frolo Mato, frizer, Labin, R. Končara 51-1-a, Istra.

ZASTOPNIKA za prodajo knjig na področju izven Ljubljane takoj sprejemamo. Pismene ponudbe z življenjskim in potekom dosedanjega službovanja pošljite na oglasni oddelku LP pod »Nekaznovan«.

FAKTURISTKO išče gospodarsko podjetje v Ljubljani. Pismene ponudbe pod »Nastop možen takoj«.

HISNO POMOČNICO sprejemamo. Zglašite se na Titovi c. 63-III, levo.

PRODAM

STANOVANJSKO HISO, enonadstropno, 4-sobno komfortno stanovanje vseljivo, prodam. Naslov v upravi »Ljudske pravice«.

OTROSKI VOZICEK, kombiniran, dobro ohranjen, in nov fotoaparati »Leica« ugodno prodam. Vprašati: Miklošičeva 24, pri vratarju, od 6. do 12. ure.

VEČ SOBNIH RASTLIN (Filodendrum) različne velikosti prodam. — Fandi Hribar, Poljanska cesta 1, telefon št. 32-339.

AVTO »STEYR 55«, v dobrem stanju, z mnogimi rezervnimi deli, ugodno prodam. Naslov v oglasni oddelku.

ELEKTRIČNO BLAGAJNO znamke »Rio«, skoraj novo, v brezhibnem stanju, prodam po zelo nizki ceni. Prav tako prodam tudi manjšo ročno blagajno znamke »Rio«. Naslov v oglasnem oddelku.

ZAJKLJE, najboljše pasme, veliki črnica, prodam ali zamenjam za pesi, repo, arnje. — Kunčević, Ljubljana-Vič, Campova ul. 6-1.

SPALNICO, orehova korenina (baročni slog), prodam po nizki ceni. Informacije pri vratarju Tiskarne »Ljudske pravice« v Kopitarjevi ul. ali na Poljanskem nasipu.

SOBNO KREDENCO (eksemplar), veliko, krasno, prodam. Ogled vsak dan od 3 do 5 popoldne. — Rožna dolina, Cesta X, številka 9 (nova hiša).

HARMONIKO »HOHNER«, 48 basov, dobro ohranjeno, izredno lepo, prodam za 45.000 din. Naslov v oglasnem oddelku.

ELEKTRIČNI SIVALNI STROJ »Singer« (dela več različnih vrst) prodam. Ogled vsak dan od 16-19. Pušnik Bojana, Kavčičeva 38, Zelenka jama.

LEP VELIK LESTENEC, kovinast, za 8 žarnic ugodno napajati. Vprašati v podružnici »Ljudske pravice« Ptuj.

RAZNO

V SUŠENJE SPREJEMAMO večje količine lesa po ugodni ceni. — Podjetje »Hrast«, Ljubljana, Linhartova 49a.

STUDENTKA III. semestra nujno išče opremljeno sobo. Gre tudi za sestanek. Ponudbe pod »Ekonomija« na podružnico »Ljudske pravice« v Mariboru.

V MARIBORU IZGUBLJEN ček št. 264977 razglašamo za neveljaven. »Jugosped«, Beograd - 435.

SOBO, prazno ali opremljeno, iscem (eventuelno kupim). Nudim visoko najemnino in nagrado — radio aparat. Ponudbe pošljite v oglasni oddelku pod »Televizija«.

RADIO APARAT, nov, štiricevni super, dam za skromno sobo brez postelje, nase samo do konca junija. Ponudbe pošljite pod »Radio«.

LEPO HISO a vrto, velikimi sobami in kletjo, s pogledom na piranske soline, prodam v Sečovelju. Informacije dobite na naslovu: Pitako Giovanni, gostilna, Gorgo 58, Sečovelje.

ZAMENJAM lepo enosobno stanovanje v Šiški poleg trga za dvosobno ali večje. Ponudbe na oglasni oddelku pod »Lepo stanovanje«.

ISCEM SOBO, plačam do 5000. Ponudbe v oglasni oddelku »Ljudske pravice« pod »Student«.

ZELIM SPOZNATI tovarišico, staro od 17 do 20 let, predvsem Ljubljanko. Ponudbe na oglasni oddelku pod »Ljubezen«.

CELJE-LJUBLJANA. Lepo trisobno stanovanje s kopalnico in plinsko napeljavo v najstarejšem centru Celja (eno minuto od postaje) zamenjam za dvosobno v Ljubljani ali okolici. Naslov v oglasni oddelku.

DVOSOBNO STANOVANJE s kuhinjo in ostalimi priključki v vili v Ljubljani, takoj vseljivo, zamenjam za sobo v Ljubljani. — Jože Zupančič, Litija, Grbinka cesta 10.

AVTOMOBIL, novejši, vzamem v zameno za malo enonadstropno hišico z vrto v Ljubljani. Naslov v oglasni oddelku LP.

ZAMENJAMO LOKAL z mlobo in medeto za pritlikavim v centru mesta za pisarniške prostore. — Ponudbe pošljite pod »Lokal«.

CELJE-LJUBLJANA. Lepo trisobno stanovanje s kopalnico in plinsko napeljavo v najstarejšem centru Celja (eno minuto od postaje) zamenjam za dvosobno v Ljubljani ali okolici. Naslov v oglasni oddelku.

»15. SEPTEMBER«

TOVARNA CEMENTA IN SALONITA, ANHOVO

razpisuje mesta

več strojnih in kemijskih tehnikov

za namesitev v laboratoriju in pogonskih obratih

Sprejemamo tehnike s prakso ali brez prakse. Nastop službe takoj ali po dogovoru. — Plača po dogovoru. — Prošnje dostavite na tajništvo podjetja do 1. nov. 1957.

3483

»AVTOPROMET« Kamnik

proda na podlagi uredbe o gospodarjenju z osnovnimi sredstvi gospodarskih organizacij (Uradni list FLRJ št. 52/53) naslednja osnovna sredstva:

osebni avtomobil znamke »FIAT« leto izdelave 1932 — v neuporabnem stanju

šasijo »MERCEDES« L-3000 (ni kompletna)

Zgoraj navedena osnovna sredstva so dnevno na ogled od 8. do 12. ure pri podjetju »AVTOPROMET« Kamnik.

3448

PRODAMO zaradi tipizacije

več kamionov

3-tonskih, generalno popravljenih, v dobrem stanju, z novimi inozemskimi gumami.

»AVTOPROMET«, KRANJ

HUJE 51 — telefon 276

PODJETJE »AVTOPROMET« KAMNIK

obvešča prebivalstvo, da je v celoti razveljavljen avtobusni vozni red, ki je bil v veljavi od 1. maja 1957, uvaaja pa zimski vozni red z 19. oktobrom 1957 na progah:

Kamnik—Mengeš—Ljubljana

1	2	3	Postajališče	1	2	3
6.50	14.30	18.30	odh. Kamnik	prih. 13.00	19.10	23.55
			Titov trg			
6.55	14.35	18.35	Podgorje	12.55	19.05	23.50
6.57	14.37	18.37	Križ	12.53	19.03	23.47
7.00	14.40	18.40	Moste	12.50	19.00	23.45
7.05	14.45	18.45	Mengeš	12.45	18.55	23.40
7.15	14.55	18.55	Trzin	12.35	18.45	23.30
7.30	15.10	19.10	odh. Ljubljana	12.20	18.30	23.15
			Centr. avt. p.			

Legenda:

- 1 vozi ob delavnikih
- 2 vozi ob sredah in petkih
- 3 vozi ob sobotah in nedeljah

Kamnik—Stahovica

1	2	3	odh. Post. prih.	1	2	3
15.35	8.00	15.35	17.50	Kamnik	16.05	8.25
15.45	8.10	15.45	18.00	Stahovica	15.55	8.15
					16.10	18.10

Legenda:

- 1 vozi ob sobotah in dnevih pred prazniki
- 2 vozi ob nedeljah in praznikih
- 3 vozi ob nedeljah in praznikih — ima zvezo z Ljubljano

3443

Občinski praznik v Žireh

v znamenju obračuna o delu občine in njenih bodočih nalogah

Delo ljudskega odbora v preteklih štirih letih je bilo kljub pomanjkanju finančnih sredstev in reorganizaciji občine dobro in je dosegel občinski ljudski odbor precejšnje uspehe.

Proračun občine je bil leta 1956 okrajšan, kajti vsota 16 milijonov 500 tisoč dinarjev je komaj zadoščala za redne upravne stroške, kajti skoraj 50% proračuna je šlo za šole, 30% pa je vzel zdravstvo in socialno skrbstvo. Tako ni imel v letu 1956 ljudski odbor nobenih sredstev za negospodarske investicije. Nekoliko boljše stanje proračuna je v letošnjem letu. Zvišal se je na 24 milijonov dinarjev ter je od te vsote namenjenih 2,5 milijona za negospodarske investicije. Dva milijona sredstev je ljudski odbor namenil za dokončanje elektrifikacije Žirovskega vrha.

Elektrifikacija Žirovskega vrha je bila na programu občine že vrsto let in so z omenjeno vsoto dveh milijonov bile elektrifikirane vasi Prekovec, Sora, Opače, Ravne, Podklanec, Izgarje, Breznica, Mrzli vrh, Ledinja, Jarčja dolina, Koprivnik, Gorepeke in del Račeve.

Med investicijami v preteklih letih spada tudi začetek gradnje ceste Ziri—Smrečje, kamor

je bilo vloženo že 5 milijonov dinarjev. Za dokončanje te ceste pa bodo potrebna še precejšnja finančna sredstva. Tudi za cesto Ziri—Gorepeke je občinski ljudski odbor investiral 3 milijone dinarjev, tako da je cesta vsaj v glavnem dovršena. Preostala dela pa bodo morali

Tudi javna razsvetljava, ki je stala občino 1,5 milijona dinarjev, je ena važnih pridobitev v razdobju preteklih let. S področja komunalne dejavnosti lahko še omenimo gradnjo občinske stanovanjske hiše, ne prestando delo za dokončanje

V spomin na dogodka iz leta 1943, ko so brigade XXX. in XXXI. divizije 23. oktobra osvobodile Ziri in ko je isti dan prevzel Narodnoosvobodilni odbor vso politično in gospodarsko oblast, praznujemo vsako leto Žirovčani svoj občinski praznik.

prebivalci tega področja dovršiti še z lastnimi silami.

Važna komunalna pridobitev je tudi zgraditev novega vodovoda na Dobračevi.

V preteklih letih je ljudski odbor uspešno pričel z regulacijo Raguljke, vendar so tudi ta dela ostala nedokončana zaradi pomanjkanja finančnih sredstev. Naloga bodočega ljudskega odbora bo, da prepreči še nadaljnjih 10 milijonov dinarjev in s tem dokonča regulacijo tega hudournika, ki danes poplavlja oziroma zamašča precejšnje komplekse obdelovalne zemlje.

zadružnega doma ter še več drugih manjših gradenj.

Kmetijstvo je v tem razdobju napravilo velik skok naprej. Zadruga vse bolj in bolj uvaaja agrotehnične in agrokemične upreke v kmetijstvu in se trudi za dvig hektarskih donosov, boljše kvaliteto živine itd. Za dokaz temu je tudi letošnje tekmovalno posameznih kmetijskih gospodarstev za dviganje hektarskih donosov krompirja. Prav pri hektarskih donosih krompirja, ki je ena najvažnejših poljedelskih rastlin tega kraja, so se pokazali zadovoljivi uspehi, iz katerih je

razvidno, kako se da tudi na slabšem zemljišču z agrotehničnimi ukrepi znižati produktivne stroške na račun povečanja hektarskih donosov.

Ce pogledamo razvoj gospodarstva v industriji in obrti,

NALOGE NOVEGA OBČINSKEGA LJUDSKEGA ODBORA

Za bodoči gospodarski razvoj občine se predvsem predvideva utrditve obstoječe indu-

zadrugi v borbi za dviganje kmetijske proizvodnje in uveljavljanje naprednega kmetijstva. S tem bi bilo možno doseči in nuditi našim potrošnikom več kmetijskih proizvodov, katerih cena bi bila znatno nižja.

Skrbeti bo treba za razvoj gostinstva in turizma. Prav tako bo potrebna podvzeti vse ukrepe za izboljšanje trgovske mreže ter uveljaviti potrošniške svete. Občina bo morala paziti, kam bo razdeljevala investicijska sredstva, vlagati jih bo morala tam, kjer se bodo najhitreje vračala ter bodo vplivala na dvig proizvodnosti in pocenitev proizvodov samih. Ena izmed bodočih nalog občine bi bila tudi ta, da dokončno uredi komunalne naprave ter posveča večjo skrb za ureditev občinskih cest. Prav tako bo moral občinski ljudski odbor voditi skrb za povečanje stanovanjskega sklada, da bo mogoče v prihodnjih letih zmanjšati veliko stanovanjsko krizo.

Tudi na prosvetnem polju bo moral pristojni svet ljudskega odbora posvetiti več pozornosti našim kulturno-prosvetnim društvom ter v najkrajšem času rešiti problem kinopodjetja in dograditve kulturne dvorane v Zadrurnem domu.

Delavnica obrtne zadruge »Kroj«

lahko ugotovimo, da je obrtno podjetje »Metka« preraslo v industrijsko podjetje in predstavlja poleg »Alpine« močan faktor v gospodarstvu občine. Tudi vsa ostala obrt se širi. Ljudski odbor je iz sklada za investicije v letu 1956 dal posojilo obrtni zadrugi »Kroj« za nabavo novih osnovnih sredstev ter podjetju »Pekarija« za izgradnjo nove parne peči. Prav lepo se razvija tudi Mizarstvo podjetje Ziri, ki je začelo z gradnjo svoje velike obrtne delavnice in ima vse možnosti, da se bo v bodočih letih razvilo v večje podjetje. Poseben problem v občini predstavlja gostinstvo, ki je šibko organizirano. Občinski ljudski odbor bo moral zato posebej skrbeti za to vejo dejavnosti, ker ima vse pogoje, da bi se Žirovska občina razvila v turistično področje.

strije in razširitev obrti, ki ima še veliko neizkoriščenih možnosti. Posebna skrb ljudskega odbora naj bi veljala kmetijski

Za občinski praznik občine ŽIRI — 23. oktober

čestitajo vsem občanom in jim želijo še mnogo uspehov pri graditvi socialistične domovine

Občinski ljudski odbor
Občinski komite ZKS
Občinski odbor SZDL
Občinski odbor ZB NOV
Občinski sindikalni svet
Občinski komite LMS

ŽIRI

IN DELOVNI KOLEKTIVI PODJETIJ:

Kmetijska zadruga Ziri
Obrtna zadruga »Kroj« Ziri
Knjigovodski center Ziri
Obrtno kovinsko podjetje »Kladivar«, Ziri
Remontno podjetje »Gradnje« Ziri
Gostilna »Pri Županu« Ziri
Kino Ziri
Mizarstvo podjetje Ziri
Trgovsko podjetje »Žirovka« Ziri
Mizarstvo obrtna zadruga Ziri

Trije pomembni objekti v Žireh: tovarna čevljev »Alpina«, gimnazija in Zadrurni dom, ki bo eden najlepših v Sloveniji

Izrebrani reševalci nagradne križanke

Med 2357 reševalci naše oktobrske nagradne križanke je žreb takole izbral:

I. NAGRADA 2500 din: Slavko Križnar, Sežana, bolnišnica;

II. NAGRADA 1500 din: Jože Suša, Hrastnik;

III. NAGRADA (dvakrat po 1000 din): Alenka Spinder, Maribor, Meljska 23; Dušan Ferjančič, Kakanj, Rudnik mrkog uglja, BiH;

IV. NAGRADA (pet po 800 din): Ana Herkov, Koper, Gramsceljeva 7; Ing. Maks Megušar, Ljubljana, Herbersteinova 15/1; Martin Juvan, Litijska, Smarska c. 9; Drago Majer, Trbovlje III/15; Majda Paulin, Ljubljana, Hrenova 4;

V. NAGRADA (20 po 500 din): Božena Klemenčič, Ptuj; Vida Simončič, Novo mesto, Ragovska 21/II; Franci Cimerman, Kranj, Tomšičeva 1; Albina Močina, Ljubljana, Postojnska 7; Marta Družinšek, Bohinjska Bela 90; Alojz Spacapan, Bolnišnica Ankarana, Koper; Stanko Kolar, Sevnica, Kolodvorska ul. 46; Tatjana Vomer, Celje, Lava 26, p. p. 31; Ana Jazbec, Maribor, Ulica talcev 32; Mirjana Oblak, Ljubljana, Vrhovnikova 4; Sonja Debeve, Ljubljana, Rozmanova 6/1; Marjan Jerala, Kranj, Stara cesta 15; Andrej Kogler, Slovenj Gradec, Trg svobode 3; Robert Plavšak, Trbovlje III, Savinjska 15; Katarina Golež, Kranj, Planina 22/1; Ivan Kaisersberger, Ljubljana, Tugomerjeva 43; Zlatko Bogataj, Radovljica, Ljubljanska 11; Ante Kornič, Ljubljana, Rožna dolina, Cesta XV/17; Vinko Brenk, Kranj, Stražišče 35; Franta Schwentner, Ljubljana, Litostrojski bloki 8.

Pravilna rešitev — vodoravno: SK, up, tu, do, kolk, bič, bar, armater, r, hoje, tk, ipson, d, neodravni, soli, e, izgledovati, Got, ž, roke, cevi, e, n, a, tn, silak, v, i, d, lje, j, no, k, klesar, ni, z, perilo, usojen, oke, Ig, meduza, živ, sr, e, Ub, t, apostat, nalogi, ral, if, argon, se, varstvo, st, Eol, enako, čut, vrie, prometnik, Macon, tu, m, vprega, hči, i, ari, mlaj, č, tuja, mora, žival.

Nagrade bomo te dni poslali nagrajencem po pošti. Prihodnjo nagradno križanko bomo objavili v nedeljo, 3. novembra.

Z LETALOM

V DVEH DNEH BODO PREPELJALI DVAJSET KRALJEVSKIH PINGVINOV NAD 8000 km DALEČ

v ujetništvu

- Odkar ljudje raziskujejo področja okoli južnega tečaja,
- z občudovanjem opisujejo tudi pingvine, svojevrstne
- ptice, ki živijo na tem mrzlem področju zemeljske oble.
- Zdaj kaže, da bodo pingvine skušali naseliti tudi na
- severnih področjih našega planeta.

Z letalom bodo prepeljali jato pingvinov nad 8000 km daleč. Vse doslej so bili brezuspešni vsi poskusi preselitve teh živih ostankov zemeljske ledene dobe. Kraljevski pingvini niso prenesli dolgega potovanja z ladjo. Letalo, ki redno oskrbuje ameriška raziskovalna oporišča v bližini južnega tečaja, bo med eno svojih pri-

nik na Antarktiki, je prepričan, da bo v dveh dneh preselil dvajset pingvinov z Antarktike v največje mesto države Oregon. Prevoz z ladjo bi trajal mesec dni. Med poletom torej pingvinov ne bodo krmlili.

Navadne pingvine so doslej z ladjami že večkrat prevažali brez posebnih težav, »aptenoditov« — to je znanstveno ime za kraljevske pingvine — ki so dolgi do 80 cm in tehtajo nad 50 kg, pa doslej še niso uspešno preselili. S seboj so jih jemali že številni člani polarnih odprav iz Evrope in Amerike, vendar so ptiči poginjali med prevozom skozi tropski pas. Stokovnjakom nevroškega živalskega vrta je uspelo v posebnem hladilniku prepeljati par teh velikih ptičev v New York. Tam sta kraljevska pingvina edina zastopnika svoje vrste v ujetništvu.

Pingvine, ki jih bo pripeljalo letalo Globemaster, čaka v Portlandu velik bazen s toboganom. V Portlandu bodo živeli na prostem, ker so tam zanje že ugodne vremenske razmere. Zraven bazena stoji hišica, kjer bodo prenočevali in nesli jajca, ker stro-

Drobne ZANIMIVOSTI

SAMOOBRAMBA

Neka ameriška revija, ki se posveča predvsem vzgoji otrok, je pred kratkim objavila nekaj razgovorov s starši. Na vprašanje »Ali tepeš svojega otroka in ali se vam zdi to koristno?« je oče odgovoril: »Tečem ga, toda v samoohranbi. Mislim, da je to koristno.«

PRIZNANJE TURISTOM

Prebivalci nekega bavarskega mesta so imenovali svoj glavni trg po zakonskem parir, ki prihaja že trideset let tja na počitnice.

KOKOSOV OREH

Vseposred na svetu je navada, da razbijajo orehove lupine, ki jo splovijo v morje, steklenico šampanjca. Ta običaj so nekateri spremeni v indijskih ladjedelnicah. Tam namreč ne razbijajo steklenic s šampanjem, marveč kokosove orehe.

PRISPEVEK ZA NOVO PRESTOLNICO

Premožni Brazilci, ki živijo na ozemlju ZDA, bodo posodili brazilski vladi 10 milijonov dolarjev kot pomoč za zgraditev brazilskega glavnega mesta, ki se bo, kot je že znano, imenovalo Brasília.

Bežeči pingvin in njegov sovražnik morski leopard

Smrt preži na cestah

Nekaj podatkov o največjih katastrofah v ZDA

Najhujša nesreča, kar jih je doslej bilo v ZDA, se je primela leta 1890, ko se je nad mestom Galveston v Mehikem zalivu razbjesel orkan. Zaradi viharja so se zgrnili na obalo visoki valovi, ki so poplavlili mesto. Utonilo je okoli 5000 ljudi.

Med drugimi največjimi katastrofami, ki so doletele ZDA, omenjajo požar v Chicagu leta 1871, ko je zgorelo 17.000 poslopij in je bilo 300 smrtnih žrtev. Domnevajo, da je ta siloviti požar povzročila muhasta krava, ki je z repom prevrnila petrolejko.

Nad tisoč ljudi je umrlo pri požaru, ki je izbruhnil v strojem oddelku izletniške ladje »General Slocum«. Nesreča se je zgodila v prenapolnjeni ladji junija 1904.

Orkani in vrtnčasti viharji so na prvem mestu glede števila žrtev, ki so jih zahtevale posamezne nesreče. Letošnje poletje je tak orkan uničil mesto Cameron z več sto prebivalci.

Meteorologi se tolažijo s tem, da v prihodnjih štirih ali petih desetletjih ne bo več tako hudih viharjev, ker pričakujejo hladnejše obdobje, v katerem bodo zahodni vetrovi, ki povzročajo zračne vrtnice, pihali v glavnem nekoliko dlje proti jugu. Na te viharje bo blazilno vplivala tudi zmanjšana aktivnost na sončni površini. Meteorologi uporabljajo zdaj že vrsto elektronskih sprejemnikov, ki jim posredujejo podatke, da lahko prizadeto prebivalstvo pravočasno opozorijo na nevarnost.

Glede števila žrtev so na drugem mestu požari, ki so se razvili v pravo katastrofo prav zato, ker je prebivalstvo gorečih poslopij prevzel brezglavi strah. Najtežje je preprečiti katastrofo zaradi vrtnčastih viharjev, vendar

je obseg prizadetega področja dokaj omejen. Najhujšo nesrečo je povzročila leta 1925 severovzhodno od Missourija v Ohiju skupina osmih tornadov, ki so zahtevali skupno 792 smrtnih žrtev. Vrtinčasti viharji so sorazmerno zelo pogosti, saj v obdobju od 1916 do 1950 skoraj ni bilo leta, v katerem bi ne zaznamovali vsaj 300 tornadov. Lani jih je bilo celo 823.

Potem omenjajo ameriške statistike železniške in letalske nesreče. Železniške nesreče so zadnje čase redkejšje, ker se z vlakom ne vozi več toliko ljudi. Najhujša železniška nesreča v ZDA se je primela leta 1918, ko je bilo v Nashvillu nad 100 smrtnih žrtev, največja letalska nesreča pa lani, ko sta nad Velikim kanjonom trčili potniški letali. Nesreča je zahtevala 128 človeških življenj.

Posameznih nesreč na cestah ne štejejo za hude katastrofe, ker je v vozilih vsaj po navadi le nekaj ljudi. Zato pa je število cestnih nesreč najvišje. Te nesreče so na seznamih zavarovalnic na prvem mestu, šele za njimi se zvrstijo vremenske nepravilnosti, potem požari in letalske nesreče ter šele na zadnjem mestu železniške.

Vatikan in Sophia Loren

Italijansko filmsko igralko Sophia Loren je v vatikanski list »Osservatore di domenica« ostro napadel zato, ker se je v Mehiki poročila s filmskim producentom Carlom Pontijem. Ta se je prav tako v Mehiki ločil od svoje prve žene. Vatikan noče priznati te ločitve in omenjeni časnik je zagrozil »mladi, lepi italijanski filmski igralki« z izobčenjem iz cerkve, če bo še nadalje živela v »konkubinatu« s Carlom Pontijem.

Brat podpredsednika ZDA bankrotiral

Pet restavracij v Los Angelesu, ki jih je upravljal brat podpredsednika ZDA Richarda Nixona — Donald Nixon, je prišlo pod stečaj. Restavracije bodo prodali na dražbi, da bi plačali terjatve upnikov.

Cezarjevim legijam v Galiji, kakor se je takrat imenovala današnja Francija. Prepereli ostanki usedlin, ki so se oprijele notranjosti vrčev, še zdaj dišajo po olivnem olju, mandeljni pa so se kar dobro ohranili.

Bolj zanimivo kot ti ostanki pa so vsekakor razbitine stare, kakih trideset metrov dolge galeje, zakaj to pot so prvič odkrili v sorazmerno majhni globini skoraj povsem nepoškodovano ladjo s tovorom ored. Ko jo bodo spravili na površje, bo dobilo človeštvo dokaj natančno predstavbo o davnem rimskem ladjedelništvu.

hodnjih voženj vzelo na krov kakih 20 teh velikih ptičev. Letalo »Globemaster C-144« bo torej imelo uvodno besedo pri »kraljevski operaciji«. Startalo bo neke na Antarktiki in bo letelo brez vmesnega pristanka do Kalifornije, kjer se bo oskrbelo z gorivom, nato pa bo nadaljevalo pot do Portlanda, kjer bo izkrcalo »pernate frakarje«.

Jack Marx, ravnatelj portlandskega živalskega vrta, ki je dobil v ta namen tri milijone dolarjev, se bo peljal z »Globemasterjem« do Murdo Sounda, glavnega ameriškega znanstvenega oporišča na Antarktiki, nato pa se bo s helikopterjem napotil še kakih 30 km daleč do obale, kjer se decembra zbirajo kraljevi pingvini.

Poglavni del njegovega lovskega pribora bo kos močnega platna, ki ga bo ravnatelj živalskega vrta vrgel pingvinu čez glavo in mu tako prerezal močna krila, s katerimi lahko pingvin z enim samim udarcem zlomi človeku roko. Ti platneni »prislilni jopiči« bodo velikega pomena pri celotni operaciji, ker bodo morali v živalskem vrtu kasneje hraniti ujetje pingvine z rokami vsaj leto dni.

Forwood, poveljnik letalske enote, ki oskrbuje ameriške, novozelandske in angleške znanstve-

Ribič Benny Badgett je dosegel pri sodišču, da so proglasili za njegovo lastnino razbitine rečne ladje, ki se je pred 103 leti potopila v Rdeči reki (Texas). Po ustnem izročilu je v ladjiskem trupu zlati tovor in več zabojev whiskyja. Serif iz Clarksvilla (na levi) pomaga Badgettu pri spraviljanju tovara na površje

KRMA IZ LESA?

- UMETNI ZELODEC
- JE PREBAVIL
- CELULOZO
- OBSEVANO Z ŽARKI
- BETA IN GAMA

Na višji kmetijski šoli ameriške zvezne države Oregon delajo zanimive poskuse. Z uporabo atomske energije bi radi spremenili žaganje v živalsko krmo.

Kakor je znano, sestavlja približno 60 odstotkov žaganja ogljikovodik, vendar želodčni sokovi prežvekovalcev lahko predelajo večino te celuloze v sladkor. Znanstveniki pa menijo, da se ce-

luloza pod vplivom radioaktivnih žarkov spremeni v sorazmerno lahko prebavljiv proizvod. Za poskus so izpostavili delovanju žarkov iz atomskega reaktorja pločevinaste konzerve, napolnjene z žaganjem, razen tega pa so delali poskuse tudi z žaganjem v polietilenskih vrečkah, ki

so jih obsevali z žarki beta. Tako pridobljene proizvode so potem spravljali v umetne želodce, se pravi v posode, ki so jih napolnili z želodčnimi sokovi prežvekovalcev. Poskusi so pokazali, da so ti umetni želodci s pravimi želodčnimi sokovi prebavili tretjino celuloze, ki so jo obsevali žarki gama, ter dve tretjini tistih snovi, ki so bile izpostavljene učinku žarkov beta.

Francozi v copatah

Združenje francoske oblačilne industrije je objavilo, da so v Franciji leta 1956 za 42 milijonov prebivalcev izdelali 56.721.000 parov copat. Niti enega para copat niso izvozili.

KRIŽANKA

Vodoravno: 1. samorog, 7. enigmatični sestavki, 8. alaj, 9. dva samoglasnika, 11. moško ime, 12. simbol za kemični element, 13. leti črki, 14. skrajšano akademski smučarski klub, 16. dva soglasnika, 17. zaliv v Sredozemskem morju pri Marsellu, 19. mrčes, 21. prebivalci grškega mesta.

Navpično: 1. številka, 2. vzklisk, 3. oranje, 4. goreč, 5. razvidno načelo, 6. univerzitetni poklici, 10. pešnikovec, 13. poljedelska orodja, 18. reka v Angliji, 20. dva soglasnika.

REŠITEV KRIŽANKA Z DNE 13. OKTOBRA

Vodoravno: 1. kralji, 7. Merkur, 8. Epir, 9. 9. 10. Ila, 12. igla, 14. tla, 15. KS, 17. lira, 19. stokam, 21. tepet.

1	2	3	4	5	6
7					
9	10		11		
12				13	
14	15			16	
17			18		
19				20	
21					

Skoraj 2000 let so ležali ti rimski vrči na morskem dnu pred Hledu-Levantom ob Azurni obali. V globini 27 m jih je našel športni potapljač

Kapitan Taliez, ki vodi potapljaška dela, pregleduje delček ladijske razbitine. Čeprav je les delno preperel, upajo, da bodo galejo sestavili v celoti

Rimske konzerve na morskem dnu

Ko je član potapljaškega kluba v francoskem Antibesu na Azurni obali brskal po morskem dnu, je našel v globini 27 m pravečo skladišče starih rimskih vrčev, zraven pa je zaznal pod peskom obrise delno že strohnele lesene barke. To odkritje je preseglo vsa pričakovanja, zakaj ko so francoski mornarji pod vodstvom arheologov začeli preiskovati ladijsko razbitino in so najprej spravili na površino kakih 500 starih rimskih vrčev, so spoznali, da so našli konzerve s tunino in z mandeljni.

Sklepajo, da je bila hrana na tej rimski ladji namenjena